

Problematika malých obcí ve Zlínském kraji

Bc. Jana Bednaříková, DiS.

Diplomová práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Jana BEDNAŘÍKOVÁ, DiS.
Studijní program: N 6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: Veřejná správa a regionální rozvoj
Téma práce: Problematika malých obcí ve Zlínském kraji

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Definujte základní změny v soustavě obcí Zlínského kraje.
- Popište právní aspekty slučování a oddělování obcí.

II. Praktická část

- Charakterizujte změny v soustavě obcí Zlínského kraje.
- Analyzujte současný proces oddělení části Želechovic od Zlína, definujte dopady na hospodaření.
- Navrhněte strategii k optimalizaci řešení územní samosprávy ve Zlínském kraji.

Závěr

Rozsah práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] Kolektiv autorů. Historický lexikon obcí České republiky 1869–2005. 1. vyd. Praha: Danarus, 2006. 620 s. ISBN 80-2501310-3.
[2] KOUDELKA, Z. Samospráva. 1. vyd. Praha: Linde, 2007. 400 s. ISBN 978-80-7201-665-5.
[3] PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování měst, obcí a regionů. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5.
[4] PRŮCHA, P., KOUDELKA, Z., ONDRUŠ, R. Zákon o obcích. 3. vyd. Praha: Linde, 2005. 448 s. ISBN 80-7201-525-7.

Vedoucí diplomové práce: RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
Výšší odborná škola ekonomická
Datum zadání diplomové práce: 9. března 2009
Termín odevzdání diplomové práce: 4. května 2009

Ve Zlíně dne 9. března 2009

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
dř/konka

prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Hlavní cílem mé diplomové práce je šProblematika malých obcí Zlínského kraje. Je rozdělena na dvě základní části.

V teoretické části jsem se zaměřila zejména na základní popis Zlínského kraje a města Zlína, charakteristiku územní samosprávy a na rozpočet a rozpočtový proces u obcí.

Téměř celá praktická část je zaměřena na nově vytvořenou obec Fielechovice nad Děvnicí a na město Zlín, od kterého se tato obec odloučila. Nástin současně situace a proces, kterým samostatná obec prochází v současné době. Vytvořila jsem dotazník pro obyvatel obce, ve kterém jsem zjistila, na které informace o dění v obci. Výsledkem celé práce je vytvoření určité strategie optimalizace pro město Zlín a vytvoření SWOT analýzy obce Fielechovice nad Děvnicí.

Klíčová slova: územní samospráva, rozpočet, rozpočtový proces, rozpočtové určení daní, sloučení a oddělování obcí, SWOT analýza.

ABSTRACT

The main subject of my Graduation theses is theme of Small villages of Zlín region questions. The thesis is divided into two main parts.

The first, theoretical part, primarily summarises a basic description of Zlín region as well Zlín city. It characterizes municipal authorities too, budget and budgetary procedure in villages.

For its most part, the practical part describes newly-formed Fielechovice nad Děvnicí village. And Zlín city from which has the new village separated out. Present circumstances summary and the process by which the independent village is going through in the present. I created a questionnaire designed for the village inhabitants. I was polling them about a number of questions about what is happening there after the separation. The whole thesis result is the certain strategy of Zlín city optimization as well SWOT analysis of Fielechovice nad Děvnicí formation.

Keywords: municipal authorities, budget, budgetary procedure, budgetary tax rating, villages conurbation and separation, SWOT analysis.

Podkování patří RNDr. Oldřichu Hájkovi, vedoucímu této diplomové práce, za odborné vedení a cenné rady při psaní této práce a Bc. Michalu Těmnlíkovi, starostovi obce Fielechovice nad Děvnicí.

Mé podkování také patří mé matce, která mě podporovala po celou dobu studia.

ŠKafdá lidská ěinnost se nakonec musí n ějak projevit v ěíslech.õ

Tomá–Ba a st.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 CÍLE PRÁCE A METODY	11
1.1 N KTERÉ METODY SB RU INFORMACÍ.....	11
1.1.1 Metody sb ru sekundárních informací	11
1.1.2 Metody sb ru primárních informací.....	12
1.2 DOTAZNÍK.....	12
1.2.1 Celkový dojem.....	13
1.2.2 Formulace otázek.....	13
1.2.3 Typologie otázek	13
1.2.4 Manipulace s dotazníkem	14
1.3 SWOT ANALÝZA	14
1.3.1 Co je SWOT analýza.....	14
1.3.2 Jak se SWOT analýza používá v územním plánování	15
2 ZÁKLADNÍ ZMĚNY V SOUSTAVĚ OBČÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE	17
2.1 CHARAKTERISTIKA ZLÍNSKÉHO KRAJE	17
2.2 VÝVOJ VE ZLÍNSKÉM KRAJI	19
2.3 HISTORICKÝ VÝVOJ ZLÍNA.....	20
2.3.1 Sídlní struktura Zlína	20
2.3.2 Vymezení obce a jeho změny.....	21
2.3.3 Osady	21
3 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA	23
3.1 VEŘEJNÁ SPRÁVA.....	23
3.2 LEGISLATIVNÍ RÁMEC HOSPODÁŘENÍ OBČÍ	23
3.3 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA V ČR	24
3.4 ROZPOČET A ROZPOČTOVÝ PROCES.....	27
3.4.1 Rozpočet územních samosprávných celků a jeho úloha v soustavě rozpočtů	27
3.4.2 Využití různých metod sestavování územních rozpočtů	29
3.4.3 Struktura územního rozpočtu	29
3.4.4 Specifika územních rozpočtů v České republice.....	30
3.5 PÍJMY ÚZEMNÍCH ROZPOČTŮ	33
3.5.1 Daňové příjmy	33
3.5.2 Podstata peněžních transferů a dotací.....	35
3.5.3 Nedaňové příjmy.....	35
3.5.4 Návrátne zdroje obnovy a péče	35
3.6 DAŇOVÉ PÍJMY OBČÍ V ČR OD ROKU 1993	36
3.6.1 Vývoj daňových příjmů v letech 1993-1995	36
3.6.2 Vývoj daňových příjmů v letech 1996-2000.....	38

3.6.3	Vývoj daňových příjmů od roku 2001 do roku 2007.....	39
3.6.4	Rozpočtové určení daní od roku 2008.....	41
3.7	OSTATNÍ PŘÍJMY OBCÍ V České REPUBLICE.....	42
3.8	MAJETEK OBCÍ A PRÁVNÍ POSTAVENÍ OBCE JAKO VLASTNÍKA.....	42
4	PRÁVNÍ ASPEKTY SLUŽOVÁNÍ A ODDĚLOVÁNÍ OBCÍ.....	44
4.1	ZMĚNA HRANIC ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY, ROZDĚLENÍ OBCÍ.....	44
4.2	ODDĚLENÍ ČÁSTI OBCE DLE PRÁVNÍHO HLEDISKA.....	44
II	PRAKTICKÁ ČÁST.....	48
5	SOUASNÝ PROCES ODDĚLENÍ MÍSTNÍM STSKÉ ČÁSTI FIELECHOVICE OD ZLÍNA, DOPADY NA HOSPODAŘENÍ.....	49
5.1	DĚLO VODY PRO ODDĚLENÍ MÍSTNÍM STSKÉ ČÁSTI.....	49
	Iniciativa fielechovic nad Děvnicí a její námítka.....	49
5.2	VÝVOJ SITUACE FIELECHOVIC NAD DĚVNICÍ.....	49
5.2.1	Referendum.....	49
5.2.2	Volby do obecního zastupitelstva.....	50
5.2.3	Obecní samospráva.....	51
5.3	SOUASNÝ STAV A PLÁNY DO BUDOUCNA FIELECHOVIC NAD DĚVNICÍ.....	52
5.3.1	Základní popis obce.....	52
5.3.2	Co v-ě se musí vy-ě-it.....	54
5.4	HOSPODAŘENÍ ZLÍNA A FIELECHOVIC NAD DĚVNICÍ.....	56
5.4.1	Rozpočet Zlína na rok 2009.....	56
5.4.2	Rozpočet fielechovic nad Děvnicí na rok 2009.....	58
6	DOTAZNÍKOVÝ PRŮZKUM OBYVATEL FIELECHOVIC NAD DĚVNICÍ.....	59
6.1	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO PRŮZKUMU.....	59
6.1.1	Věková skladba respondentů.....	59
6.1.2	Jak dlouho bydlí dotázaní v fielechovicích?.....	59
6.1.3	Vzdělanostní charakteristika.....	59
6.1.4	Zaměstnanecká charakteristika.....	60
6.1.5	Zda dotazovaný pracuje přímo v obci.....	60
6.1.6	Názor na odloučení fielechovic nad Děvnicí.....	60
6.1.7	„Jste pro zachování MHD? + Co by pro to měla obec udělat?.....“	60
6.1.8	Jakým způsobem jsou informováni obyvatelé o fungování obce.....	61
6.1.9	Spokojenost s internetovými stránkami obce.....	61
6.1.10	První věc, která by měla být vyřešena jako první.....	62
7	NAVRHNĚTE STRATEGII K OPTIMALIZACI FUNKČNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY VE ZLÍNSKÉM KRAJI.....	63
7.1	VYUŽITÍ MARKETINGOVÉ KOMUNIKACE VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ.....	63
7.2	ZŘÍZENÍ KOMISÍ.....	64
7.3	TVORBA MÍSTNÍCH OBVODŮ (OSAD).....	66
8	SWOT ANALÝZA FIELECHOVIC.....	68

8.1	SILNÉ STRÁNKY.....	68
8.2	SLABÉ STRÁNKY.....	69
8.3	P ÍLEĎITOSTI.....	69
8.4	HROZBY.....	69
ZÁV R.....		70
SEZNAM POUĎITÉ LITERATURY		72
SEZNAM POUĎITÝCH SYMBOL A ZKRATEK.....		74
SEZNAM OBRÁZK		76
SEZNAM TABULEK		77
SEZNAM P ÍLOH		78

ÚVOD

Téma mé práce vyplynulo z mého vztahu k obci Fielechovice nad D evnicí. V této obci jsem strávila své dětství a i v současné době se aktivně zajímám o dění uvnitř obce samotné. V současné době již několik let bydlím přímo ve Zlíně, a tak o tématu této diplomové práce bylo rozhodnuto.

Celá škauza se táhne už několik měsíců a nakonec to vyvrcholilo vznikem nové obce ve Zlínském kraji. V současné době dochází k předáváním majetku a dalším právním úkonům, které jsem do této práce nemohla zpracovat.

Problematika malých obcí je v České republice časté téma, jelikož počet územních správních celků naší republiky je velmi vysoký. K 1. 1. 2008 měla Česká republika 6249 obcí na rozloze 78 887 km². Česká republika patří mezi státy v Evropě s nejvíce početněmi obcemi v poměru k počtu obyvatel.

Pojem „malá obec“ není nikde specifikován. Hlavním bodem mé práce je nově vzniklá obec Fielechovice nad D evnicí, která spadá ze statistického hlediska mezi obce od 1000 do 1999 obyvatel. Odborníci vidí v tomto vysokém počtu velkou výslovnost občanů, kteří jsou schopni si své záležitosti spravovat sami, zvýšení sebevědomí občanů, kteří žijí ve vlastní obci a také získání pocitu, že mohou hospodářit a nakládat s vlastními finančními prostředky. Ale také upozorují na ekonomickou nevýhodnost. Díky novele zákona 243/2000 Sb. ve znění zákona č. 377/2007 Sb., se ale zlepšuje finanční situace malých obcí v České republice. Změna rozpočtového určení daní odstraní skokové přechody mezi velikostními kategoriemi obcí. Tato změna napomůže k lepšímu fungování i menších obcí a ukončí přetahovanou situaci některých obcí o obyvatele.

Cílem této práce je zejména zjistit aktuální stav obce Fielechovice o základní problémy se vznikem nové obce, situaci, ve které se obce nachází, názory obyvatel a také pomocí SWOT analýzy data, přetáhnou ke správnému fungování obce. Ale také navrhnout, jak se má obec šbránit proti odluování dalších místních částí.

I. TEORETICKÁ ÁST

1 CÍLE PRÁCE A METODY

V úvodní teoretické kapitole se zamůjme na vřeobecnou charakteristiku Zlínskřho kraje a vřvoj obcř jak Zlínskřho kraje, tak samotnř obce Zlřna. Snařřm se v třto kapitole o vřstřfňný popis sou řasnř situace.

Celř praktickř řst je vřce mřnř zamřena na obec fielechovice nad Dřevnicř, kterř vznikla dne 1. ledna 2009. Prvnřm krokem je nřstřnř sou řasnř situace (iniciativa fielechovic, referendum, osamostatnřnř, prřvnř dopady), ale takř zřkladnř popis novř obce. Je zde taky zmřnřka o Zlřnř, kterř v sou řasnř dobř musř e-it problřmy v dalřřch mřstskřch řstřch.

Hlavnřm bodem praktickř řsti třto prřce je dotaznřkovř prřzkum mezi obyvateli fielechovic, kterř je zamřen na osamostatnřnř obce. Hlavnřm cřlem je navrhnout strategii pro optimalizaci e-enř řzemnř samosprřvy ve Zlínskřm kraji. Strategii pro optimalizaci řzemnř samosprřvy uvedu na p řkladu mřsta Zlřna. V poslednř řsti mř prřce vypracuji SWOT analřzu obce fielechovice nad Dřevnicř.

1.1 N kterř metody sb řru informacř

Primřrnř informace zřskřvřme prost řdnictvřm vlastnřho vřzkumu a slouřř primřrnř pot řbřm vřzkumu. Tyto informace dosud nebyly v danř form řd řve nikde publikovřny. Sekundřrnř informace byly jifl řd řve shromřfřd ny pro nř jaky jinř ř el, nefl je e-enř danřho vřzkumu.

1.1.1 Metody sb řru sekundřrnřch informacř

Obecnř platř zřsada, flř shromřfř ovřnř primřrnřch informacř nemř břit provřd no, dokud nebyly prozkoumřny zdroje sekundřrnřch dat. Studium sekundřrnřch řdaj tedy tvo ř zřklad pro pozd řj ř podrobn řj vřzkum (formou sb řru) primřrnřch informacř.

Sb ř sekundřrnřch řdaj je v porovnřnř se sb řem primřrnřch dat nřkladovř, pracovnř ř asov vřraznř řsporn řj. Sekundřrnř řdaje jsou uřfite nř p ř formulovřnř problřmu, jsou inspirativnř p ř vřb řru typ primřrnřch informacř a řsto slouřř pro komparaci p ř interpretaci a hodnocenř primřrnřch dat.

Z velkřho mnořstvř sekundřrnřch řdaj , kterř jsou k dispozici, je t řba vybrat a pouřřit pouze ty informace, kterou jsou skute nř d řfřtř a pot řbnř pro vřzkum. P ř posuzovřnř

vhodnosti informací si musíme u sekundárních údajů dávat pozor především na jejich aktuálnost, protože potěbuujeme co nejvíce informace, nebo hodnota sekundárních dat s ásem klesá.

Sekundární data, která byla použita v této práci, jsou zejména reálné informační zdroj . Nejvíce zdrojem pro získání základních informací souvisejících s mým tématem byla kniha od pí. Provoznickové financování měst, obcí a regionů. Další důležitým zdrojem byl Historický lexikon města a město, ze kterého jsem získala zejména statistické údaje o vývoji samotného města Zlína (případně Gottwaldova 1949 až 1989). Pro téměř všechny statistické údaje byly využity webové stránky českého statistického úřadu. Důležitým zdrojem byly také internetové stránky statutárního města Zlína a obce Fielechovice nad Dvorníci.

1.1.2 Metody sběru primárních informací

V rámci výzkumných projektů zahrnuje sběr primárních informací. Sběr primárních informací (tzv. výzkum v terénu) je nákladnější než získávání sekundárních informací, ale primární informace bývají vzhledem k řešenému problému daleko významnější.

Za **primární data** považuji zejména data získaná z dotazníků, která jsem získávala přímo od občanů Fielechovic (tzv. sběr primárních dat) a také informace, které mi poskytl starosta Bc. Michal Tyndlík.

1.2 Dotazník

Při tvorbě dotazníku je potřeba dávat si pozor na jeho správné složení. Správné sestavení dotazníku, může zpochybnit získané informace.

Dobrý dotazník by měl vyhovovat dvěma základním požadavkům:

- účelově technickým, tj. takové formulování a sestavení otázek, aby dotazovaný mohl odpovídat co nejprecizněji na to, co nás zajímá,
- psychologickým, tj. vytvoření podmínek, prostředí, okolností, které by pomáhaly tomu, aby se mu zdál tento úkol usnadněný, příjemný a fládnoucí. Jde o to, aby respondent odpovídal pravdivě a stručně.

Tyto požadavky rozdělujeme do následujících oblastí:

1. celkový dojem,
2. formulace otázek,
3. typologie otázek,
4. manipulace s dotazníkem.

1.2.1 Celkový dojem

Dotazník musí upoutat na první pohled svou grafickou úpravou, cožl významn ovlivní p sobení respondenta. Jde o celkový vjem, jako je formát dotazníku, úprava první stránky, barva a kvalita papíru.

D ležitou v cí je sled otázek v dotazníku. Na za átku by m ly být za azeny otázky zajímavé, uprost ed otázky, na jejichfl vypln ní záleflí a vyfladují soust ed ní a nakonec otázky mén váflné.

1.2.2 Formulace otázek

Hlavní zásadou je jednozna nost a srozumitelnost otázky. Platí zásada, fle ím konkrétn jí se ptáme, tím konkrétn j-í a jasn j-í odpov dostaneme.

Snahou je formulovat otázky tak, aby byly co nejvíce validní, tj. ptáme se skute n na to, co chceme a pot ebujeme zjistit.

1.2.3 Typologie otázek

Existují dva základní typy otázek: tzv. otev ené (nestandardizované, volné) a tzv. uzav ené (ízené, standardizované), p ípadné jejich kombinace v podob polootev ených otázek.

V **otev ené otázce** nep edkládáme respondentovi fládné varianty odpov dí, je mu tedy ponechána volnost. M fle se tedy vyjád it svobodn , svými slovy. Výhodou otev ených otázek je, fle nám respondent m fle sd lit n co, co nás doposud ani nenapadlo, co on považuje za nejvýznamn j-í a co ho zaujalo.

Uzav ené otázky jsou takové, které nabízejí n kolik moflných variant odpov dí, ze kterých si musí dotazovaný vybrat jednu nebo n kolik. Výhodou je rychlé a snadné vypln ní otázky a také nasm rování respondenta na to, co nás zajímá. Nevýhoda je, fle je respondent nucen

se vyjadřovat v daných variantách, které nemusí považovat za náležitě vhodné, přesné a výstižné.

Někdy se na konci nabízených odpovědí uvádí ještě varianta špiněná, která umožňuje respondentovi uvést, co považuje za důležité a tím dostáváme otázku položenou. Také je vhodné umožnit projevit respondentovi neznalost i nerozhodnost.

1.2.4 Manipulace s dotazníkem

Nejoblíbenější způsob rozdělení dotazníku je rozeslání poštou nebo osobní předání. Také vrácení vyplněných dotazníků může být poštou nebo osobní. V prvním případě má respondent v určitém pocitu anonymity, ve druhém docílíme v určité návratnosti. Návratnost dotazníku často závisí na tom, jak dotazník respondenty zaujme. Jestliže se problém bezprostředně dotýká respondenta, bude návratnost v určitém případě nezávislého problému.

Důležitým bodem v postupu při dotazníkovém výzkumu je provedení předvýzkumu. Musíme vyzkoušet svůj dotazník, abychom odstranili případné chyby ve formulaci a srozumitelnosti otázek v dotazníku. Tento první krok by měl minimalizovat chyby v dotazníku.

Není přesně stanoven počet otázek. Při vysokém počtu máme šanci očekávat menší zájem o vyplnění, případně by mohl vést k chybám ve vyplňování (ztráta koncentrace).

Při tvorbě dotazníku jsem musela dodržet několik zásad:

- posoudit, zda je daná otázka nezbytná a zda bude její zodpovězení důležitou informací pro moji práci;
- posoudit srozumitelnost kladené otázky;
- otázky by neměly obsahovat sugestivní;
- omezený počet otázek;
- anonymita účastníků.

1.3 Swot analýza

1.3.1 Co je SWOT analýza

SWOT je zkratka složená z počátečních písmen anglických slov:

Strengths ó p ednosti = silné stránky

Weaknesses ó nedostatky = slabé stránky

Opportunities ó p ílefitosti

Threats ó hrozby

SWOT analýza je komplexní metodou kvalitativního hodnocení. Jádro metody spo ívá v klasifikaci a ohodnocení jednotlivých faktor , které jsou rozd leny do ty základních skupin (tj. faktory vyjad ující silné nebo slabé vnit ní stránky subjektu a faktory vyjad ující p ílefitosti a hrozby jako vlastnosti vn ího prost edí).

SWOT analýza je sou ástí strategického (dlouhodobého) plánování spole nosti. Umofl uje formulovat strategické vize:

- rozvojem silných stránek,
- odstran ním slabých stránek,
- vyuffitím budoucích p ílefitostí,
- vyhnutím se rizik m.

1.3.2 Jak se SWOT analýza pouffívá v územním plánování

Metoda SWOT analýzy se v územním plánování pouffívá ke zji-t ní a vyhodnocení udrffitelného rozvoje území.

Zji-t ní a vyhodnocení udrffitelného rozvoje území je sou ástí rozboru udrffitelného rozvoje území, který je podmnoffinou územn analytických podklad ó nového nástroje územního plánování na úrovni obcí s roz-í enou p sobností a kraj . ÚAP zji- ují a vyhodnocují stav a vývoj území.

Zji-t ní a vyhodnocení udrffitelného rozvoje území zahrnuje uvedení jeho silných a slabých stránek, p ílefitostí a hrozeb v tematickém len ní zejména na:

1. horninové prost edí a geologii,
2. vodní reflim,
3. hygienu flivotního prost edí,
4. ochranu p írody a krajiny,

5. zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkcí lesa,
6. veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu,
7. sociodemografické podmínky,
8. bydlení,
9. rekreaci,
10. hospodářské podmínky.

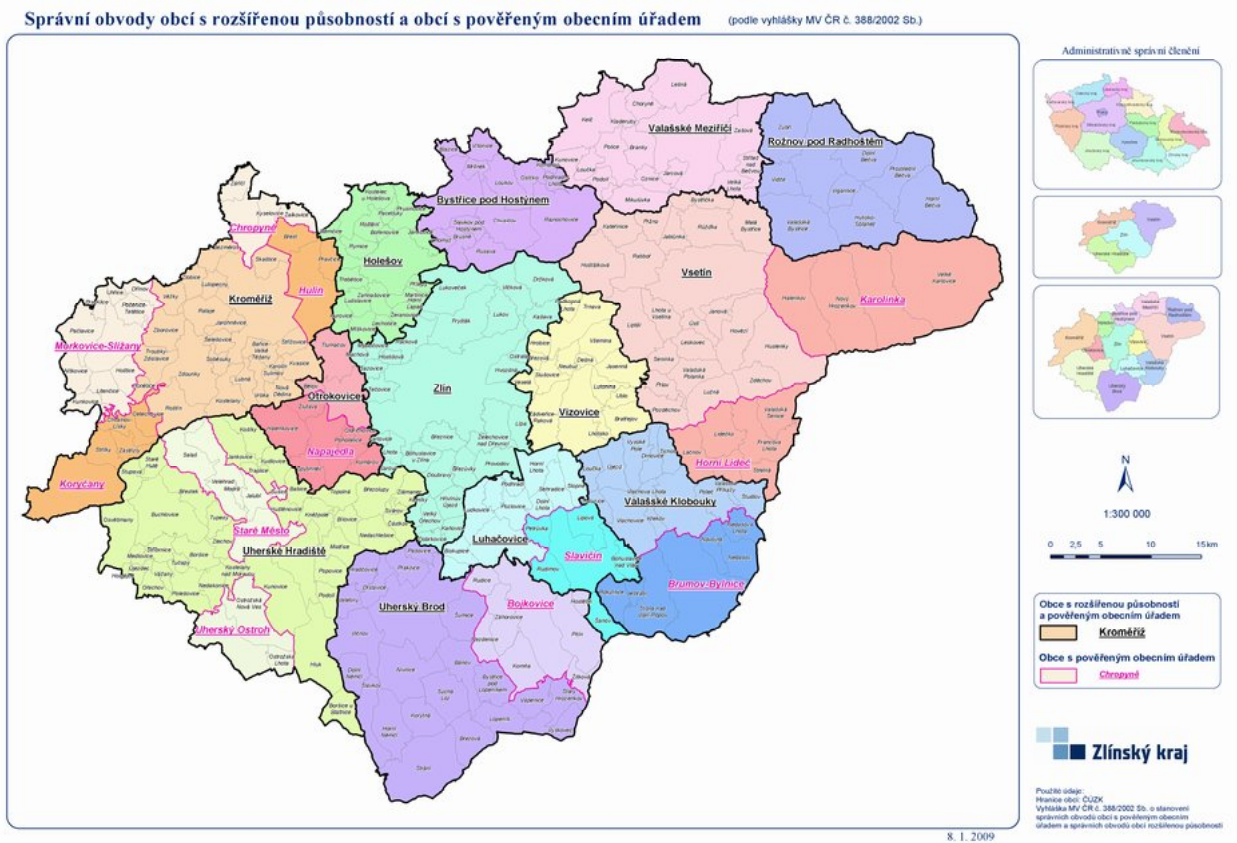
Závěrem těchto tematických zjištění a vyhodnocení udržitelného rozvoje území je vyhodnocení vyváženosti vztahu územních podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území.

2 ZÁKLADNÍ ZMĚNY V SOUSTAVĚ OBČÍ ZLÍNSKÉHO KRAJE

2.1 Charakteristika Zlínského kraje

Zlínský kraj byl ustanoven k 1. lednu 2000 na základě ústavního zákona č. 347 ze dne 3. prosince 1997 o vytvoření nových územních samosprávných celků. Vznikl sloučením okresů Zlín, Kroměříž a Uherské Hradiště, které patřily k Jihomoravskému kraji, a okresu Vsetín, který spadl do Severomoravského kraje. Spolu s Olomouckým krajem tvoří region soudržnosti Střední Morava. S účinností od 1. 1. 2003 se vytvořilo 13 správních obvodů obcí s rozdílnou působností (obce III. stupně), v jejichž rámci působí 25 územních obvodů pověřených obcí (obce II. stupně).

Nachází se na východě republiky, kde jeho východní okraj tvoří hranici se Slovenskem. Na jihozápadě sousedí s krajem Jihomoravským, na severozápadě s Olomouckým a v severní části s krajem Moravskoslezským. Svou rozlohou 3 964 km² je čtvrtým nejmenším krajem v republice. Má celkem 304 obcí (z toho 30 měst), ve kterých ke konci roku 2007 žilo 590 780 obyvatel. Hustota zalidnění 149 obyvatel/km² výrazně převyšuje republikový průměr. Nejvyšší zalidnění je v okrese Zlín (187 obyvatel/km²) a nejnižší v okrese Vsetín (128 obyvatel/km²).[6]

Obrázek. 1. Správní obvody Zlínského kraje[13]

Tabulka. 1. Okresy Zlínského kraje k 1. 1. 2008[16]

Kód okresu	Název okresu	Po et obcí		Po et částí	Po et katastr	Katastr. vým ra v km ²	Po et obyvatel	
		celkem	z toho m st				celkem	ve v ku 15 - 64 let
a	b	1	2	3	4	5	6	7
CZ0721	Krom ířl	79	7	128	131	796	107 789	76 548
CZ0722	Uherské Hradi-t	78	7	98	97	991	144 242	101 884
CZ0723	Vsetín	59	6	86	90	1 143	145 761	103 463
CZ0724	Zlín	88	10	126	125	1 034	192 988	136 213

Tabulka. 2. Velikostní skupiny obcí k 1. 1. 2008[17]

		Obce										Celkem	M sta	M styse
		do 199	od 200 do 499	od 500 do 999	od 1 000 do 1 999	od 2 000 do 4 999	od 5 000 do 9 999	od 10 000 do 19 999	od 20 000 do 49 999	od 50 000 do 99 999	nad 100 000			
Zlínský kraj	po et obcí	18	86	99	48	33	11	4	4	1	0	304	30	5
	po et obyvatel	2 525	29 992	71 861	69 001	94 196	69 766	65 173	110 200	78 066	0	590 780	359 147	8 543
	po et obyvatel [%]	0,4	5,1	12,2	11,7	15,9	11,8	11,0	18,7	13,2	0,0	100	60,8	1,4
;														
eská republika	po et obcí	1 566	2 024	1 312	692	381	141	70	42	16	5	6 249	587	177
	po et obyvatel	192 090	660 126	922 543	962 615	1 153 506	954 537	977 386	1 244 142	1 159 570	2 154 615	10 381 130	7 317 446	203 393
	po et obyvatel [%]	1,9	6,4	8,9	9,3	11,1	9,2	9,4	12,0	11,2	20,8	100	70,5	2,0

2.2 Vývoj ve Zlínském kraji

Po et obcí ó 296 (1993), 297 (1995), 300 (2000), 304 (2001), 304 (2002), 304 (2007), 305 (2009).

Z toho se statutem m sta ó 23 (1993), 24 (1995), 29 (2000), 29 (2001), 30 (2002), 30 (2007).[4]

Od roku 1993 ve Zlínském kraji vzniklo dev t samostatných obcí, zejména v okrese Zlín.

Okres Zlín ó Lhota, Lípa (1990), Te ovice (1991), Karlovice (1992), B eznice (1993), Petr vka (1999), Rokytnice (2000), Ostrata. Lukove ek a Bohuslavice nad Vl á í (2001) a fielechovice nad D evnicí (2009).

Okres Krom íl ó T ele–ovice (2001).

Okres Vsetín ó Lhota u Vsetína (1999).

Jedná se o obce které jsou tém v–echny do 1000 obyvatel, výjimku tvo í Te ovice, B eznice a hlavn fielechovice, které mají tém 2000 obyvatel. Sídlní struktura je soust ed na hlavn do nífínných oblastí, v nichfl jsou výrazn zastoupena sídla s maximem do 2000 obyvatel.[9]

Obrázek. 2. Města a městyse ve Zlínském kraji[14]

2.3 Historický vývoj Zlína

2.3.1 Sídlní struktura Zlína

Město Zlín jako největší město ve Zlínském kraji podléhalo v průběhu let nejen největší změně sídelní struktury, ale změnil se i jeho název.

Původní název města Zlín byl změněn k 1. lednu 1949 na Gottwaldov. Název Zlín zůstal pouze městské části. Původní název Zlín byl městu navrácen 15. prosince 1989.

V roce 1961 mělo město 54 184 obyvatel. Nárůst o více než 10 tis. obyvatel v roce 1970 byl ovlivněn nejen zvýšením počtu obyvatel ve všech jeho částech, především významným zvýšením o 5,7 tis. obyvatel v Malenovicích, ale i změnou administrativního uspořádání města. Připojením obcí vznikly ve městě Zlín části Chlum, Jaroslavice, Kudlov, Lhotka a Teřovice.

V roce 1976 byly k městu administrativně připojeny obce Beznice, Klečvka, Kostelec u Třepa, Salaš a Fielechovice. K dalšímu sloučení došlo v roce 1979, kdy se k městu připojily

obce Karlovice, Velíková a Ostrata. A konečně v roce 1980 byla jako poslední obec připojena Lhota u Gottwaldova a stala se částí města pod názvem Lhota.

Opakovaný proces, tedy osamostatování jednotlivých městských částí, započal v roce 1990 odtržením Lhoty, Lípy a Tečovic. K 1. 1. 1992 pokračoval vznikem samostatné obce Karlovice, k 1. 1. 1993 Běznice a k 1. 1. 2001 vystoupila ze svazku města Ostrata. Od roku 2004 patří část Zlínské Paseky k části Zlínu. Sídlní struktura města byla naposledy změněna 1. 1. 2009, kdy vystoupily Fielechovice.

V současné době se město rozkládá na 15 katastrálních územích a tvoří je 16 částí obce, na jednom katastrálním území leží Lhota a Chlum.[12]

2.3.2 Vymezení obce a jeho změny

Výchozí stav 1850: obec Zlín

Sloučení obcí (zrušení jiných obcí): 1938 ó obec Kudlov, obec Louky nad Děvnicí, obec Mladcová, obec Prátné, obec Pílučky, 1948 ó obec Jaroslavice, obec Kvítkovice, obec Malenovice, obec Otrokovice, obec Tečovice, 1964 ó obec Jaroslavice, obec Kudlov, obec Lhotka (osady Chlum, Lhotka), obec Tečovice, 1976 ó obec Běznice, obec Klečvka, obec Kostelec-Třeba, obec Salař, obec Fielechovice nad Děvnicí (osady Lípa, Lufkovice, Fielechovice nad Děvnicí), 1980 ó obec Karlovice, obec Ostrata, obec Velíková a Lhota.

Rozlučka obce (zřízení jiných obcí): 1954 ó obec Jaroslavice, obec Kudlov, obec Kvítkovice, obec Otrokovice, obec Tečovice, 1990 ó obec Lhota, obec Lípa, obec Tečovice, 1992 ó obec Karlovice, 1993 ó obec Běznice, 2001 ó obec Ostrata.

Aktuální stav (2006): celkem 17 osad a 16 katastrálních území ó Jaroslavice, Klečvka, Kostelec, Kudlov, Lhotka (Chlum), Louky, Lufkovice, Malenovice, Mladcová, Prátné, Pílučky, Salař, Třeba, Velíková, Zlín, Fielechovice nad Děvnicí.

2.3.3 Osady

Přehled osad: Běznice (1976ó1992), Chlum (od r. 1964), Jaroslavice (1948ó1954, od r. 1964), Karlovice (Np. 1980ó1991), Klečvka (Vzv. od r. 1976), Kostelec (Kostelec u Třeba, do as. Kostelec u Zlína, Kostelec u Gottwaldova - od r. 1976), Kudlov (1938-1954, od r. 1964), Kvítkovice (1948-1954), Lhota (1980-1990), Lhotka (od r. 1964), Lípa (Vzv. 1976-1990), Louky (Louky nad Děvnicí - od r. 1938), Lufkovice (od r. 1976),

Malenovice (od r. 1948), Mladcová (od r. 1938), Ostrata (1980-2000), Otrokovice (1948-1954), Zlínské Paseky (dříve místní část) (1955-2003), Prátné (od r. 1938), Pílučky (od r. 1938), Salaš (od r. 1976), Týpka (od r. 1976), Tebovice (1948-1954, 1964-1990), Veliková (od r. 1980), Zlín (od r. 1850), Zlechovice nad Dřevnicí (1976-2008). [1]

Obrázek. 3. Město Zlín podle částí do 31. 12. 2008[15]

3 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA

3.1 Veřejná správa

V České republice je vykonávána státem (státní správa) a územní příslušnými samosprávnými územními celky (samospráva obce a kraje).

Nejvyšší úřad státní správy České republiky je vláda ČR, následovaná ministerstvy, jinými ústředními orgány státní správy a dalšími státními úřady, které vykonávají státní správu svými místními a v nich kompetentními jednotkami na celém území státu. Výkon státní správy může být na základě zákona přenesen na obce i kraje.

Obce a kraje vedle této tzv. štátní správy v přenesené působnosti vykonávají též veřejnou správu ve své vlastní působnosti i samosprávu. Toto členění se projevuje nejen v konkrétní organizaci krajských a obecních úřadů, ale i v řízení, které odpovídá dané úloze.

Pojem obec se v českém právu rozumí teritoriálně ohraničené samosprávné územní celky, které disponují právní subjektivitou a vlastním majetkem. Obce jsou přímo ústavou a zákonem oprávněny vykonávat veřejnou správu na svém území ve vlastní působnosti.

Typy obcí:

- obce (Obce I)
- obce s pověřeným obecním úřadem (Obce II)
- obce s rozdílnou působností (Obce III)

Statutární města a nejvyšší města v České republice.[10]

3.2 Legislativní rámec hospodaření obcí

Právní úpravu postavení obcí představuje zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon byl přijat v rámci souboru zákonů tvořících základ reformy územní veřejné správy v ČR a jifi prošel několika novelizacemi, poslední novelizace proběhla v roce 2008. Podle tohoto zákona je obec:

- základní územní samosprávný celek, který je vymezen hranicí území obce a tvoří územní celek;
- veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek;

- vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.

Obec pečuje o v-estranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem.

Ekonomický základ samosprávy obcí je dán právem mít majetek a právem hospodaření s tímto majetkem, právem získávat vlastní finanční prostředky a hospodaření podle rozpočtu. Majetek obce musí být využíván účelně a hospodárně v souladu s jejími zákony a úkoly, vyplývajícími ze zákona stanovené působnosti zakládat a zřizovat právnické osoby a organizační složky obce.

Stát neručí za hospodaření a závazky obce, pokud tento závazek nepřevzme stát smluvně.

Obec je v souladu se zákonem povinna sestavit rozpočet na nadcházející rok a po uzavření roku sestavit Závěrečnou zprávu o hospodaření obce a požádat o její přezkoumání buď odpovídající kraj, nebo zadat tuto úlohu auditorovi. Náklady na audit by měly být součástí rozpočtu.

Současně postavení obcí a jeho právní úprava je výsledkem celého procesu reformy veřejné správy v ČR a zejména reformy územní veřejné správy. Významný krok pro ČR v procesu harmonizace naší veřejné správy se západoevropským standardem bylo přistoupení ČR k Evropské chartě místní samosprávy, která exaktně vytyčuje základní principy efektivního fungování územní veřejné správy a ochrany jejich práv a zájmů na mezinárodní úrovni.[3]

3.3 Územní samospráva v ČR

Z hlediska samosprávy existuje v české republice dvoustupňový systém. Základní jednotkou územní samosprávy podle Ústavy ČR (ústavní zákon č. 1/1993 hlava VII č. 99) je obec (někdy se používá i výraz místní samospráva). Vyšším (druhým) stupněm dle ústavy jsou vyšší územní správní celky, které nesou název kraj a reálně vznikly 1. 1. 2001 na základě zákona č. 347/1997 Sb. Podle zákona bylo na území české republiky vymezeno 14 vyšších územních samosprávných celků – krajů.

U územní samosprávy se nejedná o hierarchickou strukturu, resp. o nadřízenost a podřízenost, neboť každý územní samosprávný celek má své samostatné kompetence, do kterých jiný územní samosprávný celek nemůže zasahovat. Vymezení rozsahu samostatné

p sobnosti je dáno v základních principech ústavou, jejich přesná specifikace musí být vymezena zvláštním zákonem. Dle Ústavy (§ 104 odst. 2) platí, že zastupitelstva mohou rozhodovat v oblasti samosprávy, přičemž obecní zastupitelstva rozhodují v ústředí, pokud se nejedná o záležitosti, které zákon svěřil zastupitelstvu krajů.

Základem právní úpravy obcí byl vedle ustanovení Ústavy, zákon č. 367/1990 Sb. o obcích (obecním zřízení). V rámci reformy veřejné správy byl schválen nový zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2001. Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů na územním celku vymezeném hranicí území obce. Je vymezena jako veřejnoprávní korporace, která vlastní majetek a hospodá s ním, má vlastní finanční prostředky a sestavuje svůj vlastní rozpočet.

Přesnost obcí se dělí na samostatnou a přenesenou v rozsahu stanovenou zákony. Samospráva ve veřejných záležitostech se uskutečňuje prostřednictvím volených orgánů zastupitelstev a přímým hlasováním obyvatel v místním referendu. Samostatná přesnost představuje decentralizaci veřejné správy, u přenesené přesnosti jde o výraz dekoncentrace.

Obce se od sebe liší rozsahem výkonu státní správy v přenesené přesnosti. Podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené přesnosti rozlišujeme obce se základním rozsahem přenesené přesnosti (do této kategorie spadají všechny obce) a obce s širším rozsahem přenesené přesnosti. Jedná se o obce, které vykonávají státní správu v přenesené přesnosti i na území druhých obcí, tj. pro obce spadající do jejich správního obvodu. Do této kategorie obcí spadají tzv. pověřené obecní úřady a obce s rozšířenou přesností, na které byla převedena v rámci kompetencí zrušených okresních úřadů. Tyto obce jsou stanoveny zákonem č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou přesností.

Orgány obce

Orgánem obce, který samostatně spravuje obec, je zastupitelstvo. Zastupitelstvo volí ze svých členů starostu, který zastupuje obec navenek, je odpovědný za výkon své funkce zastupitelstvu, a místostarostu, který zastupuje starostu po dobu jeho nepřítomnosti. Výkonným orgánem obce je rada obce tvořená starostou a členy zvolenými z rad zastupitelů. Starosta stojí v čele obecního úřadu. Obecní úřad dále tvoří místostarosta, tajemník (pokud je tato funkce zřízena, jinak ji vykonává starosta) a zaměstnanci obecního

ú adu. Obecní ú ad plní úkoly, které mu uložilo v samostatné p sobnosti zastupitelstvo obce nebo rada obce, a vykonává p enesenou p sobnost. Zastupitelstvo si m fle z ídit jako své iniciativní a kontrolní orgány výbory. Každá obec musí mít vřdy z ízen finan ní a kontrolní výbor. Rada obce je oprávn na z ídit jako své iniciativní a poradní orgány komise. Komise m fle být z ízena pro výkon p enesené p sobnosti obce.

P sobnost obce

Samostatná p sobnost obce je vymezena v zákonech p íkladným vý tem a dále jako pé e o vytvá ení podmínek pro rozvoj sociální pé e a pro uspokojování pot eb svých ob an v souladu s místními p edpoklady a s místními zvyklostmi, p edev-ím uspokojováním pot eby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spoj , pot eby informací, výchovy a vzd lávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany ve ejného po ádku.

Do samostatné p sobnosti obce ze zákona o obcích pat í:

- hospoda ení obce;
- rozpo et a záv re ný ú et obce;
- pen řní fondy obce;
- právnické osoby obce a organiza ní složky obce a ú ast obce v právnických osobách;
- osobní a v cné výdaje na innost obecního ú adu a zvlá-tních orgán obce;
- organizace, ízení, personální a materiální zabezpe ení obecního ú adu;
- vydávání obecn závazných vyhlá-ek obce;
- místní referendum;
- obecní policie;
- ukládání pokut za správní delikty;
- program rozvoje územního obvodu obce;
- územní plán obce a regula ní plán a vyhla-ování jejich závazné ásti obecn závaznou vyhlá-kou;
- spolupráce s jinými obcemi atd.

Na základ zvlá-tních zákon pat í dále do samostatné p sobnosti obce:

- místní poplatky;
- z izování jednotky dobrovolných has í a zabezpe ení úkol poříání ochrany v obci;
- zaji- ování p ipravenosti obce na mimo ádné události a podílení se na provád ní záchranných a likvida ních prací a na ochran obyvatelstva;
- z izování a správa p ed-kolních za ízení, základních -kol, základních um leckých -kol a za ízení jim sloufících;
- z izování zdravotnických za ízení a ochrana ve ejného zdraví;
- ochrana p ed alkoholismem a jinými toxikomániemi.

Obec spravuje samostatn zálefitosti, které jsou v zájmu obce a ob an obce, pokud nejsou sv eny kraj m nebo pokud nejde o p enesenou p sobnost orgán obce nebo o p sobnost, která je zvlá-tním zákonem sv ena správním ú ad m, a zálefitosti, které do samostatné p sobnosti obce sv í zákon. Pokud zákon nestanoví, zda se jedná o samostatnou nebo p enesenou p sobnost, platí, že jde o samostatnou p sobnost. Toto rozli-ení je nutné z procesních i z finan ních d vod .

Orgány v-ech obcí vykonávají *p enesenou p sobnost* ve v cech, které stanoví zvlá-tní zákony, v základním rozsahu a pro sv j správní obvod, který je totofný s územním obvodem obce. Orgány obce s pov eným obecním ú adem a obce s roz-í enou p sobností vykonávají *p enesenou p sobnost* v základním rozsahu sv eném obcím a vedle této p enesené p sobnosti vykonávají ve stanoveném správním obvodu i *p enesenou p sobnost* jim sv enou zvlá-tními zákony. Obec s roz-í enou p sobností je i obcí s pov eným obecním ú adem.[2]

3.4 Rozpo et a rozpo tový proces

3.4.1 Rozpo et územních samosprávných celk a jeho úloha v soustav rozpo t

V rámci soustavy ve ejných rozpo t , jsou na úrovni územních samosprávných celk sestavovány rozpo ty obce nebo kraje. Rozpo ty územních samosprávných celk jsou ozna ovány jako decentralizované pen fíní fondy, ve kterých se soust e ují jak p íjmy, které obec získá na základ jejich p erozd lení v rozpo tové soustav , tak p íjmy generované

jejich vlastníinností, a ty se rozdělují a používají na financování veřejných a smíšených statků prostřednictvím veřejného sektoru územní samosprávy, nebo prostřednictvím soukromého sektoru. Územní rozpočet je vytvářen, rozdělován a používán, stejně jako ostatní veřejné rozpočty v rozpočtové soustavě, s využitím nenávratného, neekvivalentního a dobrovolného (zejména daní) způsobu financování, který je typický pro všechny veřejné rozpočty.

Rozpočet a celý rozpočtový proces lze chápat jako nástroj zabezpečení a financování obecní politiky, nástroj, který dává do souladu plánované příjmy a výdaje obce. Je však třeba říci, že rozpočet je toková veličina a na příslušném příjmovém a výdajovém útu nikdy není stav rozpočtových příjmů a výdajů, jelikož v rozpočtovém období se z došlých příjmů plynule uhradují výdaje. Během rozpočtového období tudíž finanční dochází k časovému nesouladu mezi vývojem příjmů a vývojem výdajů příslušného územního rozpočtu.

Rozpočet jako bilance

Z tohoto hlediska je rozpočet bilancí, která bilancuje příjmy a výdaje za rozpočtové období shodně s rozpočtovým obdobím celé soustavy veřejných rozpočtů dané zemi.

Hospodaření lze charakterizovat tímto vztahem:

$$F_1 + P \text{ ó } V = F_2$$

kde F_1 stav peněžních prostředků v rozpočtu na počátku rozpočtového období

P příjmy

V výdaje

F_2 stav peněžních prostředků v rozpočtu na konci rozpočtového období

Rozpočet jako finanční plán

Další funkce, které územní rozpočet jako nástroj finančního hospodaření plní, je jeho úloha jako finančního plánu, který by měl zajistit solventnost obce a to tak, že připouští pouze ty výdaje obce, které jsou kryty:

- příjmy, které lze reálně očekávat;
- existujícími rezervami;
- eventuálními příjmy, které lze získat a splatit.

Při plánování příjmů a výdajů územních rozpočtů se setkáváme s tzv. rozpočtovým omezením. Tento problém je objektivně daný v-ěm ekonomickým subjektem. Vyjaduje, že snaha územních celků vytvořit dostatečný objem zdrojů na příjmové straně rozpočtu je často v konfliktu s financováním určitých zájmů a cílů na výdajové straně. Vzhledem k tomu, že obce nejsou finančně soběstačné a mají více či méně omezené pravomoci v ovlivňování příjmů, je nutné o příjmech uvažovat jako o rozpočtovém omezení. Na druhou stranu je část výdajů obce předem známá a daná, často mají mandatorní charakter a lze tedy odhadovat výdajové potřeby předem.

Přesto je však žádoucí i při plánování výdajů vycházet z definovaných potřeb. Jejich smyslem je analyzovat současnou úroveň výdajů z hlediska realizace možných úspor a zvýšení efektivity, změny v poptávce a potřebách jednotlivých druhů služeb, hledáním žádoucího rozdělení výdajů na dosažení spravedlivého rozložení služeb.

3.4.2 Vyuffití různých metod sestavování územních rozpočtů

Existence rozpočtového omezení a rostoucí tlak na zvyšování efektivity, jak ze strany veřejnosti, tak ze strany ústředních vlád se projevují i v oblasti rozpočtového procesu, jako požadavek na zefektivnění jeho technik a postupů. Nutnost co nejdříve identifikovat a uspokojovat potřeby obyvatel vyžaduje vyuffití jak technik výzkumu, tak plánování.

V této souvislosti se i na úrovni obcí začaly vyuffít postupy a techniky finančního plánování, kontroly a auditu běžně pouffované v soukromém sektoru.

- přímý zúčtový způsob;
- fixně limitovaný rozpočet;
- postup nulové základny;
- performance budgeting (rozpočtování dle výsledku);
- metoda programového rozpočtování.

3.4.3 Struktura územního rozpočtu

Ve většině zemí se rozpočet obce zpravidla sestavuje ve dvojím přezu a to běžný a kapitálový rozpočet. Oddělení běžného hospodaření od hospodaření investičního (dlouhodobého) umožní přehledně analyzovat na, co jsou vynakládány daňové i nedaňové

příjmy, umožní uje analyzovat nutnost vyuffívání návratných příjmů na financování investic a únosnou výši dluhové služby.

Běžný (provozní) rozpočet je bilance běžných příjmů a běžných výdajů, z nichž v tina se každoročně opakuje, vztahují se k danému rozpočtovému roku. Běžnými příjmy se financují neinvestiční (provozní) potřeby prostřednictvím běžných (neinvestičních) výdajů.

Běžný rozpočet může být sestaven jako vyrovnaný, pokud příjmy by se mohly rovnat výdajům, nebo jako deficitní, kdy jsou běžné příjmy menší než běžné výdaje. Tyto dva vztahy ukazují na zhoršené hospodaření obce. První případ vyjadřuje fakt, že územní samosprávný celek je svými běžnými příjmy schopen krýt pouze běžné výdaje, zatímco druhá možnost odráží skutečnost, že územní samosprávný celek již není schopen svými provozními příjmy financovat provozní výdaje. V obou případech ufi nedokáže pokrýt svou dluhovou službu (pokud existuje).

Ve svém důsledku to znamená, že minimální dluhová služba je hrazena z kapitálového rozpočtu, tj. prodejem majetku, případně úvěrem, i emisí komunálních obligací. Pokud by tento trend pokračoval v delším časovém období, bylo by to ohrožení hospodaření územního samosprávného celku. Pouze nerovnost, kdy běžné příjmy jsou vyšší než běžné výdaje, vede k dobrému hospodaření.

Naopak příjmy, které se vztahují na financování investičních potřeb, které přesahují období jednoho rozpočtového roku, se zachycují v kapitálovém rozpočtu. Tyto příjmy a výdaje jsou zpravidla jednorázové a neopakovatelné. Kapitálový rozpočet by měl sloužit ke kumulaci zdrojů na získávání dlouhodobých aktivit, protože výdaje na investiční projekty jsou poměrně velké.

Kapitálový rozpočet je vyrovnaný, jestliže se jeho výdaje rovnají příjmům; je deficitní, jsou-li kapitálové výdaje vyšší než příjmy a jsou-li kapitálové výdaje menší než kapitálové příjmy, je přebytečný. V praxi však v tina chybí příjmy na financování investic a příjmy kapitálového rozpočtu se proto doplňují návratnými příjmy.

3.4.4 Specifika územních rozpočtů v České republice

I v České republice jsou územní rozpočty dlefitou součástí rozpočtové soustavy. Od obnovení územní samosprávy v roce 1990 jsou jejich základem rozpočty měst a obcí. S obnovením krajské úrovně územní samosprávy se k nim začaly v roce 2001 rozpočty

kraj a jako specifický druh rozpočtu k nim zařazujeme je-t rozpočty dobrovolných svazků obcí.

Součástí rozpočtové soustavy územních rozpočtů jsou i rozpočty příspěvkových organizací, u nichž jsou zřizovatelem obce a kraje, a na jejichž rozpočty jsou tyto organizace napojeny finančním vztahem. Kromě toho se zařazujeme i mimorozpočtové peněžní fondy na úrovni obcí a krajů, které si územní celky zřizují.

Rozpočtový proces

Pod rozpočtovým procesem rozumíme souhrn činností, které jsou nezbytné k řízení hospodaření územního samosprávného celku v daném rozpočtovém období. V České republice se rozpočet jako základ finančního hospodaření obce sestavuje na jeden kalendářní rok. Rozpočtový proces je však delší, zpravidla zahrnuje dobu 1,5 až 2 roky. Jednotlivé fáze rozpočtového procesu lze rozdělit do těchto etap:

- a) analýza minulosti a stanovení priorit rozpočtového období;
- b) sestavení návrhu rozpočtu;
- c) projednávání a schválení;
- d) kontrola plnění rozpočtu;
- e) pohled o skutečném plnění rozpočtu o závěrečný účet;
- f) následná kontrola;
- g) aktualizace programu rozvoje a rozpočtového výhledu.

Sestavení návrhu rozpočtu a tvorbu podkladů pro tvorbu rozpočtu zpravidla provádí výkonný orgán obce, v t-inou finanční odbor.

Schválený návrh rozpočtu se projednává o podle místních podmínek o ve finančním výboru a v radě obce o tedy výkonnými orgány. Případně připomínky těchto orgánů finanční odbor zpracuje do návrhu.

Schvalování rozpočtu je ve výhradní pravomoci zastupitelstva. Zastupitelé schvalují závazné ukazatele, které se po schválení rozepisují podle podrobné rozpočtové skladby. Schválený rozpočet je vyrovnaný, p-ebytkový nebo schodkový. Schodek musí být pokryt finančními prostředky z minulých let, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje majetku i vlastních dluhopisů.

Rozpočet musí být reálný, pravdivý a úplný.

Rozpočtový výhled

Do roku 2000 územní samosprávné celky v ČR nebyly povinné sestavovat střední dobou ani dlouhodobou rozpočtovou prognózu. Na tuto skutečnost pamatoval zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (novelizován zákonem č. 557/2004 Sb.), který obcím ukládá od roku 2001 povinnost sestavovat kromě ročního rozpočtu i rozpočtový výhled.

Rozpočtový výhled je nástrojem, který má vyvolávat i ta nejmenší obec. Slouží pro střednědobé finanční plánování. Zákon dává možnost zvolit si míru podrobnosti členění rozpočtového výhledu. Každý územní samosprávný celek jej sestavuje alespoň ve čtyřech základních ukazatelích: celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky, celkové závazky.

Zpracování rozpočtového výhledu přináší obci především:

- výrazné zkvalitnění řízení hospodaření;
- odvrácení hrozby možného přeuvěrování a tedy stabilní finanční situaci;
- rychlou orientaci ve finančních možnostech a to i pro nově zvolené zastupitelstvo;
- usnadnění projednávání úvrát s peněžitými ústavami a s fondy mimoádné a úlové dotace.

Mimorozpočtové fondy

Dle zmíněvaného zákona č. 250/2000 Sb. je v pravomoci zastupitelstva obce zřídat i mimorozpočtové peněžní fondy a to jak:

- běžné
- úlové

Častěji jsou zřizovány úlové fondy, které sledují přímou vazbu na financování určitých potřeb. Fondy mají zpravidla finanční vztah k územnímu rozpočtu, obec může poskytovat dotace do mimorozpočtových fondů. Velký počet mimorozpočtových fondů však může vést k situaci, kdy v některém fondu finanční prostředky přebývají, zatímco v jiném se nedostávají. Přitom pravidla hospodaření nedovolují provést přesun finančních prostředků

mezi ú elovými fondy b hem rozpo tového období. To lze provést afl p i schvalování rozpo tového hospoda ení na dal-í rok. Výhodou mimorozpo tovéch fond je fakt, fle naspo ené finan ní prost edky na konci rozpo tového období nepropadají (na rozdíl od územních rozpo t) a lze je p evést do následujícího roku.

Specifickým fondem, se kterým se z ejm setkáme u v t-iny m st, je fond rezerv a rozvoje. Pokud jej vyufflívá obec, m fle v tomto fondu vytvá et prost edky na financování investic, p ípadn jej vyufflít na financování schodku rozpo tu obce, p ípadn na financování neplánovaných pot eb.[2]

3.5 P íjmy územních rozpo t

Lze definovat ty i skupiny zdroj p íjm územních rozpo t : da ové p íjmy, transfery a dotace, neda ové p íjmy (p íjmy, které souvisejí s vlastní aktivitou územních samospráv, zejména uflivatelské a jiné poplatky, p íjmy z majetku a p íjmy z obecních organizací) a úv ry, í p j ky. První t i kategorie p íjm tvo í tzv. nenávratné p íjmy, které jsou nejd leffít j-ím zdrojem financování pot eb lokálního ve ejného sektoru. P edstavují finan ní vztahy tvorby územních rozpo t na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti. Poslední skupinu p íjm tvo í návratné p íjmy, a to zejména úv ry a p j ky, kterou jsou spojeny s povinností obcí je za ur ítých podmínek splatit.

3.5.1 Da ové p íjmy

Otázka da ových pravomocí územních samospráv je diskutována v souvislosti s decentralizací výdajových rozhodnutí. Jednotlivé lánky územní samosprávy by m ly mít dostatek p íjm a moflností je ovliv ovat, pokud jsou zárove zodpov dné za výdajová rozhodnutí.

Rozd lení da ových kompetencí mezi jednotlivými vládními úrovn mi. Lze posuzovat ze ty hledisek: legislativa, da ová správa, da ové sazby a rozpo tové ur ení da ových výnos .

Da ová legislativa zpravidla definuje da ový základ, obecnou strukturu správních postup a pokuty za nedodržení da ových povinností. Tato rozhodnutí se mohou m nit v ase podle p íjmových pot eb rozpo tového systému, ale také v prostoru ó rozhodnutí o da ových sazbách nebo jednotlivých charakteristikách (slevy, da ové výjimky) m fle být ponecháno

na republikové, regionální i místní úrovni (konečné rozhodnutí provádí volené zastupitelské orgány na každé vládní úrovni). Výchozí legislativa je obyčejně stanovena celostátně (rozhoduje o ní parlament), zejména z důvodu koordinace danového systému tak, aby nedocházelo k porušení principu danové spravedlnosti.

Majetkové daně

Majetkové daně jsou jednou z nejstarších forem daní. Závšeobecně nejvhodnější municipální daně se považuje daně z nemovitosti.

V danové teorii je existence majetkových daní předmětem diskuzí.

Problémové okruhy:

- argumenty pro a proti zdanění bohatství
- co zahrnout do bohatství
- jak ocenit bohatství
- jaké danové sazby použít

Majetkové daně vycházejí z klasického pojetí státu a představují cenu za ochranu majetku. Jsou nutné pro vybudování policejního a hasičského aparátu na jeho ochranu. Zpravidla se předpokládá diferencované zdanění movitého a nemovitého majetku.

Jsou vyvíjeny z fiskálních důvodů. Představují stabilní příjem ve veřejných a zejména obecních rozpočtech, nutí vlastníky k efektivnímu využití majetku.

Zpravidla se majetkovými daněmi zdaňuje majetek ve vlastnictví, nebo majetek nabytý darem, dědictvím, či úplatným převodem.

Principy a zásady zdanění na úrovni územních rozpočtů

Požadavky kladené na systém daní, které plynou do územních rozpočtů :

- Danová základna by neměla být proměnlivá, jinak by se danoví poplatníci stěhovali z území s vyššími daněmi do území s nižšími daněmi a docházelo by k deformování v rozmístění ekonomických aktivit.
- Daně by měly být viditelná, jasná danovému poplatníku, aby místní vlády měly větší odpovědnost za její využití.

- Dan by m ly zabezpe it dostate ný p íjem na pokrytí pot eb místních správních stup .
- Nem la by existovat mořnost p evád ní da ového výnosu na jiné území, protoře by to oslabovalo vazbu mezi místními dan mi a ve ejnými výdaji na místní slufby.
- Spravování daní by m lo být jednoduché.
- Dan by m ly být ekonomicky efektivní.

3.5.2 Podstata pen řních transfer a dotací

Zmírň ní vertikální fiskální nerovnováhy

Stát si v t-inou ponechává dan s velkou da ovou základnou, elasticitou a velkým výnosem, zatímco územním samosprávám p enechává nedostate né da ové p íjmy, které zpravidla nevytvá ejí dostate né zdroje na pokrytí jejich výdaj . Krom toho, v posledních desetiletích výdaje územních samospráv rostou rychleji neř jejich da ové p íjmy a je pot eba prost ednictvím dotací zabezpe it rovnováhu územních rozpo t .

Zabezpe ení horizontální fiskální rovnováhy. Dotace je poskytována proto, aby obyvatelstvu v r zných obcích, které platí dan se stejnými sazbami, byly obce a regiony schopny poskytovat podobnou skladbu statk a slufeb daného standardu.

3.5.3 Neda ové p íjmy

Na rozdíl od p ede-lých skupin p íjm , kdy pravomoc obcí p i jejich ovliv ování byla minimální, u této kategorie p íjm je mořnost jejich ovlivn ní územními samosprávami výrazn vy-í.

Za azujeme sem p íjmy obcí z vlastního podnikání, uřivatelské poplatky, p íjmy z vlastní správní innosti, pokuty, p ípadn p íjmy z mimorozpo tových fond , ze sdruflování finan ních prost edk , ze sbírek a dar . Lze konstatovat, ře ur itým zp sobem souvisí s řhospodá skouř inností jednotlivých úrovní územní samosprávy.

3.5.4 Návratné zdroje ó úv ry a p j ky

Územní samosprávy p i financování svých pot eb vyuřřívají krom vý-e popsáných druh p íjm také p íjmy návratného charakteru, které bude muset obec vrátit svým v ítel m.

Návratné příspěvky představují významný zdroj příjmů územní samosprávy zejména na financování dlouhodobých investic. Kapitálový rozvoj je z velké části financován pouze z běžných příjmů a dotací.

Příjmy jsou považovány za plynoucí nebo nejlepší způsob financování kapitálových výdajů, protože investice mohou generovat příjmy z prodeje služeb, které jsou dostatečné nejen na pokrytí provozních nákladů, ale i na financování splátek příjmů.

Obecně se setkáváme se třemi základními zdroji návratných příjmů :

- úvěry od komerčních bank, nebo institucí, které přijímají speciálně územním samosprávám;
- emise komunálních obligací nebo akcií (jsou však spojeny s podstatnými poplatky, kterou jsou relativně vyšší v případě malých emisí);
- návratné příjmy a finanční výpomoci od jiných subjektů (např. v rámci rozpočtové soustavy).[2]

3.6 Daňové příjmy obcí v ČR od roku 1993

Nejvýznamnějšími příjmy rozpočtů obcí jsou daňové příjmy a to jak své, tak sdílené.

Vývoj rozpočtového určení daní lze rozdělit do čtyř etap:

- 1993 až 1995
- 1996 až 2000
- 2001 až 2007
- 2007 až současnost

3.6.1 Vývoj daňových příjmů v letech 1993 až 1995

Na základě přijetí nové daňové soustavy se od roku 1993 příjmem územních rozpočtů stala daň z fyzických osob. Obce získaly celý výnos daně z příjmu FO ze samostatné výdělečné činnosti a podíl na výnosu daně z příjmu FO ze závislé činnosti, který se stal sdíleným příjmem obcí i okresních úřadů (1993 až 40 % pro obce a 60 % pro okresní úřady, 1994 až 50 % ku 50 % a v roce 1995 55 % obcím a 45 % okresním úřadům). Část určená obcím byla rozdělována podle počtu obyvatel v obci k počtu obyvatel okresu.

Od roku 1994 se navíc p říměm obcí stal celý výnos dan ě z p řím ě právnických osob, v p řípadech kdy je poplatníkem sama obec (zda uje se hospodá ská ěnnost obce). Její význam v-ak z hlediska celkových p řím ě obcí byl malý.

Uvedené typy dan ě mají formu sdílených dan ě (pouze da ě z p řím ě fyzických osob ze samostatné ěnnosti je sv ěnou dan ě) a nelze zde fakticky hovo řit o da ůvé pravomoci obcí. Stejn ě tak správa dan ě a její v ýb ěr je provád ěn prost ednictvím územních finan ěních orgán ů.

Formu sv ěné dan ě obcí má da ě z nemovitostí. P říměm obcí se stal celý výnos. Je jednotlivým obcím p říd ělován podle polohy nemovitosti. Da ě se d ělí na da ě z pozemk ů a da ě ze staveb.

Do kategorie da ůvých p řím ě jsou v ěřazovány i správní poplatky a místní poplatky.

Správní poplatky obce vybírají povinn ě podle zákona o správních poplatcích, jestliže vykonávají územní samosprávu (vlastní i p řenesenou), p ři které se poplatek p ředepisuje. Jejich vý-ě je dána zákonem, resp. sazebníkem ů obce nemají pravomoci p ři jejich ovlivn ění. Jedná se o poplatky za provedení správních úkon ů jako nap . výpis z matrik, vystavení doklad ů, povolení stavby apod. a poplatky charakteru regulace (kasína, hrací automaty apod.).

Naopak místní poplatky mají v ěř povahu obecních dan ě ů ů jejich zaplacením nevzniká nárok na poskytnutí protislufby. Jejich výnos by m ěl sloužit na poskytování lokálních veřejných statk ů, av-ak na celkovém objemu da ůvých p řím ě obcí p ředstavují malý podíl.

Jedná se o tyto typy poplatk ů :

- poplatek ze ps ů ;
- poplatek za láze ůský a rekrea ění pobyt;
- poplatek za uflívání ve veřejného prostřanství;
- poplatek ze vstupného;
- poplatek z ubytovací kapacity;
- poplatek za povolení k vjezdu motorovým vozidlem do vybraných míst a částí m ěst;
- poplatek za provozovaný výherní hrací p řístroj;

- poplatek za provoz systému shromáždění, sběru, přepravy, třídění, vyuffivání a odstraování komunálních odpadů ;
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

Příjem obou typů poplatků je těsně svázán s územím obce, jsou příjmem obce a představují úhradu za určitá veřejná služba prováděná obcí. Objemová však nepředstavují významný zdroj příjmů obcí.

3.6.2 Vývoj daňových příjmů v letech 1996-2000

Snahou o kompenzaci výše zmíněných skutečností bylo přijetí novely rozpočtových pravidel, která vstoupila v platnost 1. 1. 1996. Podle novely na některých daních začaly participovat jak státní rozpočet, tak rozpočty obcí a okresních úřadů.

Zásadní změna se týkala daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti: podíl obcí na celookresním výnosu daně se snížil na 30 %, okresním úřadem připadlo také 30 % a zbývajících 40 % plynulo do státního rozpočtu. Z uvedených 30 %, které patřily obcím, se dvě třetiny rozdělily mezi obce podle podílu počtu obyvatel dané obce na počtu obyvatel okresu a jedna třetina se vracela do obce, kde sídlila plátcova pokladna. Tento krok vedl ke zvýhodnění obcí, které měly na svém území podniky se sídlem plátcovy pokladny. Do rozpočtu magistrátních měst plynulo 70 % výnosu této daně a 30 % se převádělo do státního rozpočtu.

Další změna se týkala daně z příjmů právnických osob. Obce se od roku 1996 podílely 20 % na celostátním výnosu této daně. Byla prezentována jako určitá kompenzace obcím za ztrátu 25 % podílu na dani z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti.

Od roku 1997 byly na základě nové metodiky rozpočtové skladby navíc do daňových příjmů zahrnovány i sankční poplatky související s životním prostředím. Zbývajících kategorií daňových příjmů se novela rozpočtového určení netýkala.

Cílem restrukturalizace daňových příjmů obcí bylo alespoň částečně naplnit vztah propojení daňových příjmů obcí s ekonomickou aktivitou podnikatelských subjektů působících na území obce a zamezit prohlubování rozdílů mezi obcemi.

Ukázalo se však, že z dlouhodobého hlediska dopad nového rozpočtového určení neodstranil nerovnoměrný daňový výnos obcí v rámci území. Byly znevýhodněny zejména malé obce, které tvoří většinu obcí v ČR, a které na svém území nemají sídlo plátcovy pokladny. Zaznamenala se projevovat tendence k soustředění sídel plátcových pokladen do několika větších měst. Změna se velmi negativně dotkla i magistrátních měst, kde se generovala největší část celorepublikového výnosu daní ze závislé činnosti.

K dalším nedostatkům patřila pokračující šlácha konkurence malých obcí o získání trvalého bydliště samostatně podnikajících osob. Podobně si konkurovala i v této oblasti umístění mzdových úloh podnikatelů.

Navzdory provedené změně se nadále zvyšoval podíl obcí na celkových daňových výnosech a snižoval se podíl státního rozpočtu a rozpočtu okresních úadů.

3.6.3 Vývoj daňových příjmů od roku 2001 do roku 2007

Způsob přerozdělení daní důchodového typu do územních rozpočtů vedl ke značným rozdílům v daňových příjmech obcí. Vázanost příjmů obcí na daně s pohyblivou a nerovnoměrně rozloženou základnou, s nestabilním výnosem jak v prostoru, tak v čase, ukazovala na nutnost další korekce rozpočtového určení daní. Proto se přistoupilo ke zcela zásadní změně a konstrukci rozpočtového určení daní územním samosprávným celkům a státu.

Cílem nového zákona o rozpočtovém určení daní bylo:

- odstranění příčin nerovnoměrných rozdílů v příjmech obcí (zejména u daní z fyzických osob);
- odstranění spekulativních aktivit obcí ve snaze o zvýšení příjmů;
- odstranění nestability příjmů obcí při rozdílném vývoji právní úpravy jednotlivých daní rozšířením spektra daní, ze kterých se obcím stanoví podíly na výnosech daňových příjmů;
- sblížení dynamiky daňových příjmů obou segmentů veřejných rozpočtů.

Dalším důvodem pro přijetí změny v rozpočtovém určení daní byla nutnost zahrnout do financování i novou úroveň veřejných územních samosprávných celků v kraji. Rozpočtové

ur ení výnosu daní bylo stanoveno samostatným zákonem . 243/2000 Sb., o rozpo tové m ur ení výnosu n kterých daní územním samosprávným celk m a n kterým státním fond m.

Podle nového zákona o RUD od 1. ledna 2001 z staly výlu nými da ovými p íjmy obcí i nadále:

- celý výnos dan z nemovitosti;
- da z p íjm právnických osob placená obcemi.

Sdílenými da ovými p íjmy obcí se staly:

- Da z p íjm fyzických osob ze závislé innosti;
- Da z p íjm fyzických osob samostatn výd le n inných (pouze 70 % výnosu této dan);
- Da z p íjm fyzických osob vybíraná sráfkou;
- Da z p íjm právnických osob, pokud nejsou poplatníkem samy obce;
- Novým da ovým p íjmem se stal podíl obcí na celostátním výnosu dan z p idané hodnoty.

Obcím p ípadlo 20,59 % z celostátního výnosu uvedených daní.

Jednotlivým obcím je konkrétní ástka z 20,59% celostátního výnosu p id lena podle po tu obyvatel dané obce na celkovém po tu obyvatel k 1. 1. b lného roku a výsledný podíl je upraven p epo ítacím koeficientem. Koeficienty jsou navrženy pro 14 velikostních kategorií obcí ó KVKO (koeficienty velikostních kategorií obcí).

Podle modelových propo t Ministerstva financí R m lo zhruba 77,8 % obcí získat vy—í da ový výnos na obyvatele a 22,2 % obcí m lo získat níží da ový výnos na obyvatele, neřl byl výnos podle p edchozího rozpo tového ur ení. Da ový systém v—ak výrazn zm nil rozd lení výnos daní do jednotlivých kategorií obcí.

Nejvíce postihl malé obce od 150 obyvatel, cořl m lo dle ministerstva financí vyvířet ekonomický nátlak na jejich slu ování. Vliv koeficient na integraci obcí je v—ak sporný. U nej etn j—ích kategorií obcí v R (v rozmezí od 200 ó 5000 obyvatel) mají koeficienty velmi plochý r st, cořl kontrastuje s výrazným skokem mezi kategoriemi od 50 tis. do 100 tis. obyv. (koeficient 0,8487) a m sty od 100 tis. do 150 tis. obyv. (koeficient 1,0393). P ítom

v R existuje skupina měst s podobně stejnými velikostmi a významy, blíží se po tu 100 tis. obyvatel, z nichž tuto hranici překračuje pouze Olomouc. Díky rozdílu v koeficientu tak prakticky stejná velká města, bez možnosti jakéhokoliv ovlivnění, získají zhruba o 20 % daňových příjmů na obyvatele méně než toto jediné město ve své velikostní kategorii.

Výdaje obcí jsou však závislé na dalších faktorech, nejen na počtu obyvatel, ale na demografické struktuře, charakteru osídlení, rozsahu občanské vybavenosti, rozsahu veřejných služeb, kvalitě technické infrastruktury a dalších.[2]

3.6.4 Rozpočtové určení daní od roku 2008

Daňové příjmy rozpočtů obcí plynou z celostátního hrubého výnosu daní podle počtu obyvatel.

Právní úprava daňových příjmů obcí je uvedena v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územních samosprávných celků a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 2 zákona o rozpočtovém určení daní se rozumí celostátním hrubým výnosem daní peněžní prostředky vybrané v průběhu rozpočtového roku správcem daní, snížené o vrácené prostředky. Do celostátního hrubého výnosu daní se nezahrnují částky vybrané na pokutách a částky použité na úhradu nákladů daňového řízení. Peněžní prostředky z celostátního hrubého výnosu z daní jsou sdíleny se státním rozpočtem a jsou přidělovány do rozpočtů obcí ve výši, která odpovídá procentnímu podílu na celostátním hrubém výnosu daní. U obcí je vypočtená částka vynásobena procentem (v případě ostatních obcí tzn. Prahy, Plzně, Ostravy a Brna je vypočtená částka vynásobena celkovým procentem), které je pro každou obec uvedené ve vyhlášce MF.

Podle aktuálně platného znění zákona o rozpočtovém určení daní se rozděluje obcím 21,4 % z celostátního hrubého výnosu sdílených daní, kterými jsou:

- Daň z prodané hodnoty,
- Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou podle zvláštní sazby,
- Daň z příjmů fyzických osob,
- Daň z příjmů právnických osob.

Základem pro výpočet nároku obce je 100 % celostátního hrubého výnosu jednotlivých typů daní s výjimkou daní z příjmu fyzických osob (mimo daň z závislé činnosti a vybrané srážky podle zvláštní sazby), kde je základem 60 % celostátního hrubého výnosu daní a daní z příjmů právnických osob, u které je základ snížen o daň z příjmů právnických osob, kdy je poplatníkem sama obec.[5]

3.7 Ostatní příjmy obcí v České republice

Obce jsou mimo činnosti v rámci samostatné působnosti zodpovědné i za výkon působnosti přenesené působnosti. K jejímu financování slouží zejména dotace a správní poplatky, které mohou vybírat za provedené správní úkony. V rámci reformy veřejné správy vzrostl rozsah přenesené působnosti zabezpečený obcemi a rostou tak tlaky na jejich financování prostřednictvím dotací. Kromě dotací na financování přenesené působnosti jsou v ČR obcím vypláceny především územní dotace, a to jak běžné, tak kapitálové zajištění určitého standardu ve veřejných statcích.[2]

3.8 Majetek obcí a právní postavení obce jako vlastníka

V České republice byl z hlediska majetku nejvíce poznamenán dnem 31. 12. 1949, kdy byl územní samospráva (obcím) veřejný majetek znárodněn. Státní majetek od té doby až do roku 1990 národní výbory pouze spravovaly. Proto, po obnovení demokratických principů a samosprávného obecního zřízení, bylo nutné jej obcím vrátit.

Právní subjektivita

Právní subjektivita obce je dána občanským zákoníkem. Obce jsou způsobilé mít práva a závazky a jsou jim dána i veřejná ostatní majetková práva.

Po roce 1989 bylo nutné alespoň částečně majetek obcím vrátit. Tento proces však výrazně ovlivnila malá privatizace a restituce majetku. Pouze opakovaně neprivatizovaný majetek bylo možné převést do obecního vlastnictví.

Obce po roce 1989 nabyly opětovně svůj majetek tímto způsobem:

- a) **ze zákona** o obcím se vrátil majetek zejména na základě zákona č. 172/1991 Sb., o přechodu některých věcí z majetku ČR do vlastnictví obcí.

Majetkem obcí se na základě zákona stal:

- historický majetek;
- majetek převedený do vlastnictví obcí na základě práva hospodaření;
- bytový fond;
- rozestavěné objekty komplexní bytové zástavby a majetek investorských organizací.

b) rozhodnutím

c) bezúplatným převodem.[3]

4 PRÁVNÍ ASPEKTY SLUŽOVÁNÍ A ODDĚLOVÁNÍ OBCÍ

4.1 Změna hranic územní samosprávy, rozdělení obcí

V případě změny hranic obcí a kraj se na nové území obce i kraje rozděluje působnost právních předpisů obce i kraje, k nimž je území připojováno, a zaniká působnost právních předpisů vydaných obcí i krajem, kterým území dosud patřilo. V případě rozdělení obce působí dosud přijaté právní předpisy obce v původních i nově vzniklých obcích, ale mají již samostatný právní život (mohou být nezávisle na sobě pro působnou obec m n y i ru-eny). By to není výslovně zákonem upraveno, nově vzniklá obec si musí opatřit texty právních předpisů obecní samosprávy od obce, s nimiž se rozdělila, aby byly dostupné v původní i nově vzniklé obci na obecních úřadech a osoby mly materiální možnost seznámit se s právními předpisy platnými v dané obci.

4.2 Oddělení části obce dle právního hlediska

Místní obvod nebo místskou část ve statutárním městě lze zrušit nebo zrušit na základě rozhodnutí zastupitelstva města, pokud do 30 dnů od zveřejnění tohoto rozhodnutí není podán návrh na konání místního referenda o této věci. Je-li podán takový návrh, lze zrušit nebo zrušit místní obvod nebo místskou část jen na základě souhlasného rozhodnutí místního referenda konaného na území, na němž se navrhuje zřízení nebo zrušení místního obvodu nebo místské části.

Vznik nové obce

Nová obec může vzniknout oddělením části obce, případně změnou nebo zrušením vojenského újezdu.

Právní podmínky pro vytvoření nové obce

(1) Část obce, která se chce oddělit, musí mít samostatné katastrální území sousedící nejméně se dvěma obcemi nebo jednou obcí a cizím státem a tvoří souvislý územní celek; po oddělení musí mít alespoň 1000 obyvatel. Stejně podmínky musí splňovat i obec po oddělení

její části. S oddělením části obce musí vyslovit souhlas v místním referendu občané říjící na území té části obce, která se chce oddělit.

(2) V té části obce, která se chce oddělit, ustaví občané obce přípravný výbor. Přípravný výbor tvoří oprávněný občan a jeho zástupci. Lze ustanovit pouze jeden přípravný výbor. Počet členů přípravného výboru je lichý a tvoří jej nejméně tři členové. Členem přípravného výboru může být jen občan obce, který má trvalý pobyt v té části obce, která se chce oddělit.

(3) Přípravný výbor

- a) navrhuje uspořádání místního referenda o oddělení části obce a podílí se na jeho přípravě a provedení,
- b) podílí se na přípravě návrhu na oddělení části obce,
- c) jedná za nově vznikající obec při uzavírání dohody o rozdělení majetku,
- d) je ústředním orgánem řízení o oddělení části obce; nemůže však podat návrh na oddělení části obce krajskému úřadu.

Oddělení části obce

(1) O oddělení části obce rozhoduje krajský úřad v nepřesné podobě na návrh obce, který podá obec na základě kladného výsledku místního referenda konaného v té části obce, která se chce oddělit. Nepodá-li obec návrh do 30 dnů ode dne vyhlášení výsledku místního referenda, nebo jestliže v návrhu na oddělení části obce provede změny, které jsou v rozporu s rozhodnutím přijatým v místním referendu, může tak učinit kterýkoliv občan obce.

(2) Návrh na oddělení části obce musí obsahovat

- a) den, měsíc a rok, ke kterému se část obce odděluje,
- b) vymezení území nově vznikající obce po oddělení části obce včetně jejich katastrálních území v etnografických mapových podkladech,
- c) počet občanů obce ke dni podání návrhu na oddělení její části, jakož i počet občanů obce v jednotlivých částech, které se mají oddělit,
- d) rozdělení výnosu daní v poměru podle počtu obyvatel původní a nově vzniklé obce do doby, než bude stanoveno procento, kterým se na výnosech daní podílí nově vzniklá obec.

(3) Součástí návrhu na oddělení části obce je písemná dohoda obce a pípravného výboru o rozdělení majetku obce mezi pívodní obec a nově vzniklou obec, bylo-li této dohody dosaženo.

(4) Nedohodne-li se obec a pípravný výbor o rozdělení majetku obce jinak, rozdělí se majetek obce mezi pívodní obec a nově vzniklou obec tak, že

a) vlastnické právo k nemovitostem, včetně jejich příslušenství, jakož i věcná práva k věcem cizím a závazky vázající na nemovitostech, přecházejí na tu obec, na jejímž území se nemovitost nachází; pro přechod vlastnického práva k nemovitostem je rozhodný stav ke dni konání místního referenda o oddělení části obce,

b) v poměru podle počtu obyvatel pívodní obce a nové vzniklé obce přecházející na nově vzniklou obec movité věci, s výjimkou příslušenství nemovitostí, finanční prostředky, závazky, podíly na právnických osobách založených obcí a ostatní práva.

(5) Krajský úřad svým rozhodnutím schválí návrh obce na oddělení její části, jsou-li splněny všechny podmínky stanovené zákonem.

(6) Rozhodnutí o oddělení části obce musí obsahovat náležitosti stanovené v odstavci 2. Opis pravomocného rozhodnutí zašle krajský úřad Ministerstvu vnitra, Ministerstvu financí, příslušnému katastrálnímu úřadu a finančnímu úřadu.

(7) Majetek uvedený v odstavci 4 na nově vzniklou obec přechází dnem vzniku této obce. Nebylo-li dosaženo dohody podle odstavce 3, může nově vzniklá obec podat žalobu k soudu na určení, který majetek uvedený v odstavci 4 písm. b) na ni přechází.

(8) Řízení o oddělení části obce ukončené pravomocným rozhodnutím nelze obnovit a pravomocné rozhodnutí o oddělení části obce nelze přezkoumat ve správním řízení.

(6) Po vyhlášení výsledku místního referenda obec požádá Ministerstvo vnitra o souhlas s názvem nově vznikající obce.

Majetek a právní předpisy nové obce

(1) Do 3 měsíců po ustavujícím zasedání zastupitelstva nové vzniklé obce předá pívodní obec nově vzniklé obci majetek, který jí náleží podle rozhodnutí krajského úřadu, nebo, neobsahuje-li rozhodnutí krajského úřadu schválení dohody podle § 22 odst. 3, nemovitosti

podle § 22 odst. 4 písm. a) Zákona o obcích. O p edání majetku po ídí p vodní a nov vzniklá obec písemný zápis. Tento majetek v etn finan ních prost edk , pohledávek a závazk do doby jeho p edání spravuje p vodní obec, která v–ak s ním nem fle nakládat jiným zp sobem, nejl z n j uhrazovat náklady spojené s nezbytnou údrfbou majetku a s provozem organiza ních sloflek nov vzniklé obce a nájemné za uflívání v cí touto obcí.

(2) V nov vzniklé obci platí právní p edpisy obce, které platily na jejím území p ed jejím vznikem, a to do doby, nejl budou zru–eny nebo nahrazeny novými.

Na asování odd lení obce

Odd lení ásti obce lze provést jen k po átku kalendá ního roku. Návrh na odd lení ásti obce musí být podán krajskému ú adu nejpozd ji do 30. ervna p edchozího kalendá ního roku.

Zápis do katastru nemovitostí

Rozhodnutí krajského ú adu o odd lení obce je podkladem k zápisu zm ny práv dot ených obcí k nemovitostem do katastru nemovitostí záznamem a k provedení zm ny údaj o katastrálních územích a hranic obcí v katastru nemovitostí.[8]

II. PRAKTICKÁ ÁST

5 SOUASNÝ PROCES ODLEHLENÍ MÍSTNÍ MĚSTSKÉ ČÁSTI FIELECHOVICE OD ZLÍNA, DOPADY NA HOSPODÁŘENÍ

5.1 Důvodů pro oddělení městské části

Důvodem snahy o samostatnost bylo podle zmocněnce pro jednání s městem Michala Těpndlíka přeehlížení požadavků a petice fielechovických obyvatel zlínskou radnicí.

Iniciativa fielechovic nad Dřevnicí a její námítky

- Velký počet automobilů, které projíždí obcí.
- Nedostatečné financování oprav pozemních komunikací v obci.
- Nevyhovující stav stavby obce a ploch pro využití volného času.
- Neúspěšná komunikace s radnicí.

5.2 Vývoj situace fielechovic nad Dřevnicí

fielechovický petiční výbor podal žádost na pořádání referenda 29. ledna 2008. Návrh na vyhlášení referenda magistrát měl posoudit do 15 dnů. Pokud by bylo v souladu, musí zastupitelstvo vyhlásit referendum. Základní podmínka, kterou je dostatečný počet podpisů na petici, byla podle volebního spěšněna. Špodepsalo ji přes tisíc lidí z asi třinácti set možných, odsouhlasil Tomáš Lang z odboru kanceláře primátorky. Referendum by se mělo konat v městské síni květnu 2008. Případně osamostatnění fielechovic plánují iniciovat i petice na rok 2009.

5.2.1 Referendum

15. 2. 08 Zlínská radnice vrátila fielechovickým jejich žádost o vyhlášení referenda o odloučení zpět. Bylo v ní totiž několik formálních chyb. Předseda přípravného výboru referenda v fielechovicích Michal Těpndlík sdělil, že podle stanov zapomněli v žádosti vyčíslit náklady na realizaci vybavení úřadovny a financování komunálních voleb v případě odloučení.

27. 3. 08 rozhodlo o vyhlášení referenda zlínské zastupitelstvo. Šlo o návrh ze zákona vyhlášení. Volební je připraveno tak, aby bylo vypsáno místní referendum na 17. května 2008, odsouhlasil náměstek primátorky Martin Janeček.

V referendu odpovídali voliči i na otázku ve smyslu: Souhlasíte s odtržením místní části fielechovice nad D evnicí od statutárního města Zlína a s vytvořením samostatné obce fielechovice nad D evnicí?

Aby byl výsledek referenda platný, muselo se jej zúčastnit minimálně padesát procent z asi patnácti set voličů. A aby se fielechovice od Zlína odtrhly, musí s tím souhlasit nejméně polovina hlasujících. V opačném případě zstanou součástí Zlína.

Výsledky referenda:

Celkový počet oprávněných osob zapsaných v fielechovicích v den referenda byl 1624 osob. Z těchto 1624 občanů se zúčastnilo hlasování 1353 osob, což činí 83,31 %. První podmínkou platnosti referenda bylo, aby se hlasování zúčastnilo minimálně 50 % oprávněných voličů – tato hranice byla splněna a výrazně překročena.

Pro osamostatnění bylo 1259 osob a to je 77,52 % z celkového počtu oprávněných osob s bydlištěm v fielechovicích – tím byla splněna i druhá podmínka, aby své šANOžeklo více než 50 % těchto osob. Pro splnění této podmínky bylo tedy třeba minimálně 813. Svůj souhlas pro osamostatnění dalo 1259 voličů. Z těch, kteří přišli k volebním urnám, to bylo více než 93 % hlasujících.

5.2.2 Volby do obecního zastupitelstva

Volby do obecního zastupitelstva proběhly dne 10. 1. 2009 od 7:00 do 22:00. Do jedenácti lenného zastupitelstva se hlasovalo na těchto místech – v bývalé úřadovně města, v základní škole a pasecké hasičské zbrojnici.

Celkový počet osob zapsaných ve výpisech ze seznamu voličů a jeho dodatků – 1627. Celkový počet voličů, kterým byly vydány úřední obálky – 1135. Volebního práva využilo 69,76 % voličů.

Voleb se zúčastnily dvě volební strany – 1. šNezávislí starostové pro kraj a 2. Spojení demokraté – Sdružení nezávislých.

Celkem platných hlasů bylo 11238 a počet volených členů zastupitelstva bylo 11.

. 1 šNezávislí starostové pro kraj	6717 hlas	59,77 %	7 mandát
. 2 Spojení demokraté – Sdrufl. nezáv.	4520 hlas	40,22 %	4 mandáty

Největší důvody, celkem od 951 voličů, získal lídr kandidátky Nezávislých starostů pro kraj Michal Těpdlík, který byl předsedou přípravného výboru lokálního referenda o osamostatnění fielechovic. Stal se tak silným kandidátem na post starosty.

Za Nezávislé starosty by měla kromě lídra Těpdlíka v zastupitelstvu působit ještě H. Svobodová, J. Macík, P. Paprková, V. Gargulák, L. Zicha a N. Pelc.

Spojené demokraty bude kromě Pavla Janíka reprezentovat i R. Hanzlík, J. Macháček a S. Pičák.

5.2.3 Obecní samospráva

Rozhodnutím Krajského úřadu Zlínského kraje č. KUZZ/79204/2008/2008 ze dne 1. prosince 2008 bylo stanoveno, že výkon přenesené působnosti bude pro obec fielechovice nad Dvornicemi zajišťovat Magistrát města Zlína. Zároveň bude Magistrát města Zlína zabezpečovat zveřejnění obsahu úřední desky fielechovice nad Dvornicemi způsobilým způsobem dle zákona a dále bude zabezpečovat přijímání podání v elektronické podobě.

Do ustavení orgánů nové obce bude její správu vykonávat v rozsahu stanoveném v § 98 zákona o obcích správce obce. Náklady spojené s výkonem funkce správce obce hradí Ministerstvo vnitra, ostatní výdaje budou hrazeny z rozpočtu obce.

Od 1. 1. 2009 se stará o výkon úřadních povinností správce jmenovaný ministrem vnitra JUDr. Vladislav Prošek, pracovník odboru dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra. Výkon své funkce skončí dnem ustavujícího zasedání obecního zastupitelstva, které bude patrně koncem ledna (přesně 30. 1. 2009). Musí uplynout jednak deset dní od vyhlášení výsledků voleb, po které je možnost podat případně protest proti průběhu hlasování. Pak zbývá patnáct dní, během nichž mám za úkol jako správce ustavujícího zasedání zastupitelstva svolat, což poznamenal.

5.3 Současný stav a plány do budoucna fielechovic nad Děvnicí

5.3.1 Základní popis obce

Počet obyvatel k 31. 12. 2008 byl 1943 osob. Z toho je 975 mužů a 968 žen. Průměrný věk obyvatel je 41,9 let, z toho 40,02 u mužů a 43,79 u žen.

Rozloha obce je 16,03 km². V katastru obce je jedna samota, v tětinou pasekácké usedlosti jako Oburky, Laze, fileby, Vidova, Batalice a fielechovské paseky. Část z nich je připravena na rekreační objekty.

V obci je základní (první zmínka ufi v roce 1656) a mateřská (od roku 1951) škola, praktický lékař pro děti, dorost i dospělé a zubař.

V tětina obce je napojena na veřejný vodovod a plynofikaci.

V obci je poštovní úřad (od r. 1890) a farní úřad (Lípa, Luffkovice a Klečvka)

Zemepisná šířka: 49° 13' 04" s. –

Zemepisná délka: 17° 44' 46" v. d.

Zastupitelstvo obce

Starosta obce: Bc. Michal Těndlík (uvolněný zastupitel)

Dvě místostarostky: Pavla Paprková a Hana Svobodová

Dne 26. února proběhlo první zastupitelstvo nové obce fielechovice nad Děvnicí, které projednalo a schválilo:

- ustavení finančního výboru: ing. J. Macháček (předseda), V. Gargulák a ing. K. Bařina;
- ustavení kontrolního výboru: PaedDr. J. Macík (předseda), L. Zicha, M. Dolina
- zvolen Výbor pro rozvoj obce: R. Hanzlík (předseda), ing. N. Pelc, L. Vajdák, R. Těrman, ing. M. Chmela. Tento výbor bude mapovat potřeby obce, bude pomocným orgánem pro posouzení rozvojových návrhů, podmínek apod.

- ustavení Výboru kulturního a sociálního o S. Piťk (předseda), ostatní členové budou zvoleni na dalším zastupitelstvu. Tento výbor bude zabezpečovat návštěvy jubilantů, vítání občanů, kulturní akce, posuzování žádostí o sociální příspěvek aj.

Vzhledem ke své poloze mají Fielechovice dobré dopravní spojení s okolím. Obcí prochází silnice ze Zlína do Vizovic, takže tady vedou autobusové linky ve směrech na Vizovice, Sluovice, Provodov, Luhačovice, Ostratu, Podkopnou Lhotu a Valašské Kloubouky. Rovněž prochází obcí železniční trať Otrokovice – Vizovice a přímo v obci je vlaková zastávka. Do budoucna se plánuje její elektrifikace.

Historie obce

Poátky osídlení tohoto prostoru můžeme sledovat již v době prehistorické. Dokladem trvalého osídlení jsou archeologické nálezy od doby kultury lučtické (kolem roku 1000 př. n. l.) po dobu markomanskou a kvádskou (1. stol. n. l.).

Jméno obce vzniklo jako patronymické jméno místní od osobního jména Fielech nebo Fielich, tzn. ves lidí Fielechových nebo Fielichových.

První písemnou zmínkou o Fielechovicích je údaj ze zakládací listiny vizovického kláštera Smilheimu z roku 1261, podle níž mu Vilém z Hustopečí daroval spolu s Lípou a částí Zádveřic i část Fielechovic. Druhá, v téže části, patřila ke Zlínu. Tuto tzv. zlínskou a vizovickou stranu odděloval potok Obřek.

Jedna část Fielechovic náležela pod patrimoniální správu panství zlínského, druhá část pod správu panství vizovického. Po správních reformách byly zřízeny v roce 1850 do soudního okresu Vizovice. Od roku 1923 až do roku 1949 patřily do soudního okresu Zlín.

Pokud jde o politickou správu, náležely v letech 1850 – 1855 k Okresnímu hejtmánství Uherský Brod, v letech 1855 – 1868 k politickému okresu Vizovice, v letech 1868 – 1935 k politickému okresu Holešov a od roku 1935 k politickému okresu Zlín. Od roku 1949 se staly součástí okresu Gottwaldov, od roku 1990 pak opět okresu Zlín.

V roce 1945 se vytvořil v Fielechovicích národní výbor, který řídil obecní záležitosti. Od 1. 6. 1960 se k Fielechovicím pod společný národní výbor připojily obce Lípa a Lučkovice a v roce 1976 byly všechny tři obce integrovány ke Gottwaldovu jako jeho místní části.[11]

5.3.2 Co v-ě se musí vy e-it

MHD

V sou asné dob je do fielechovic nad D evnicí zavedena jedna z linek DSZO a. s., která má licenci k provozu do 30. 6. 2009. Do tohoto data musí obec rozhodnout, jak a v jaké mí e bude zachována tato linka.

Mezi zastupiteli obce zaznívají t i názory na tuto v c:

- linka se úpln zru-í, obec nepot ebuje tuto slufbu;
- linka se ponechá v sou asné podob (provozní náklady na tento rok jsou cca 800.000,- K);
- linku ponechat, ale regulovat. Provést pr zkum mezi obyvatelstvem ó zjistit, zda jim vyhovují asy, ve kterých tato linka jezdí (velká asová shoda s vlaky D) a upravit tyto spoje podle pot eb obyvatel.

D lefité je, fle pokud bude op t ud lena licence na tuto trasu, musí být vybudována celková dopravní infrastruktura v obci. Jak oprava silnic, vybudování zastávek a záliv , tak v-ě ostatní, co s tím souvisí. Bez t chto v cí nebude licence ud lena.

Dal-ím problémem je cena této slufby. Zastupitelstvo obce nesouhlasí s výpo tem ástky, kterou má za tuto slufbu platit. Jedná se o 1 % z ástky, která je finan ní ztrátou této spole nosti. Starosta Těpdlík navrhuje, aby byly jasn vypo teny reálné náklady na kilometr trasy Zlín ó fielechovice, aby bylo jasn stanoveno, kolik bude obec platit p i ur itých kilometrech. O této ástky by se odvíjel po et spoj . Po ur ité regulaci by cht l starosta dostat tuto ástku zhruba na 300.000,- K za rok. fielechovice mají dobrou polohu vhledem k astým pr jezd m jak autobus , tak vlak . ástka za dotace t chto spoj je ale mnohem níf-í cca 100.000,- K .

O dal-í budoucnosti této linky by m lo hlasovat zastupitelstvo obce.

Obecní policie

Tuto otázku mají fielechovice vy e-enu. Obecní policie zde nebude. O po ádek v obci se bude starat policie státní.

Majetek obce (movitý a nemovitý)

P edání agendy prob hne v m síci dubnu (14. ó 20. 4. 2009). Jedná se o majetek movitý a nemovitý na územní obce. P edání základní a mate ské –koly prob hne afl o letních prázdninách.

Mate ská a základní –kola

Ob dv budovy p ejdou do majetku obce.

D ležitým krokem pro nenarušení provozu t chto dvou za ízení je vnik p ísp vkových organizací pod hlavi kou obce s ú inností od 1. 8. 2009. Provoz bude zachován, bez dramatických a závafných zm n.

Komunikace s ob any

Webové stránky ó v sou asné dob fungují v provizorní podob (zadány ke grafickému zpracování)

Vytvo ení ú ední desky

Místní rozhlas

Zpravodaj obce (bude vydáván v m sí ních nebo dvoum sí ních intervalech)

Zastupitelstvo obce

Jinou formu zatím obec pro své ob any neplánuje.

Znak obce

Ob ané budou moci podávat sv j návrh na znak obce. Ta má bohaté historické prameny (Krajský archiv na Kle vce), ze kterých chce vycházet p í tvorb .

Spolky v obci (Sokol, dobrovolné sdružení hasi atd.)

Dotace pro tyto organizace jífl byly schváleny.

Rychlostní komunikace R49

Obec vytvo í vlastní územní plán ó prob hne výb r hlavního architekta (2. polovina 2009).

Zastupitelé cht jí posunout tuto silnici více k ece D evnici. Plánuje se diskuze s ob any.

Obec chce pln vyúflít tento prostor pro stavbu rychlostní komunikace.

Místní poplatky

V současném období vybírá obec dva poplatky:

- Poplatek za psa 100,- Kč + 200,- za každého dalšího
- Poplatek za odvoz komunálního odpadu 400,- Kč /osobu.

V nejbližší budoucnosti přibude poplatek spojený s převzetím hbitova, který je zatím v majetku Zlína.

5.4 Hospodaření Zlína a Fielechovic nad Dřevnicí

5.4.1 Rozpočet Zlína na rok 2009

Příjmy	
Daňové příjmy	1 018 960
Nedaňové příjmy	198 718
Kapitálové příjmy	76 500
Přijaté dotace	316 757
CELKEM PŘÍJMY	1 610 935

Financování	
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých projektů	-64 354
CELKEM FINANCOVÁNÍ	-64 354

Příjmy:			1 610 935
Financování:			-64 354
Úhrn:			1 546 581

Výdaje	Provozní výdaje	Investiční výdaje	Výdaje celkem
Zemědělství a lesní hospodářství	7 070		7 070
Průmysl, stavebnictví, obchod a služby	9 768		9 768
Doprava	155 911	25 000	180 911
Vodní hospodářství	1 583		1 583
Vzdělávání	65 136		65 136
Vzdělávání	111		111
Kultura, církev a sdělovací prostředky	82 918		83 318
Turistika a zájmová činnost	65 010		65 010
Zdravotnictví	23 032		23 032
Bydlení, služby a územní rozvoj	162 909	8 376	171 285
Ochrana životního prostředí	102 167		102 167
Dávky a podpory v sociálním zabezpečení	245 070		245 070
Sociální péče a pomoc	19 947		19 947

Obrana	4		4
Civilní nouzové plánování	887		887
Bezpečnost a veřejný pořádek	49 476		49 476
Požární ochr. a integrovaný záchr. systém	10 628		10 628
Územní samospráva a státní správa	244 438		244 438
Finanční operace	99 485		99 485
Rozpočtová rezerva	0	167 655	167 655
CELKEM VÝDAJE	1 345 550	201 031	1 546 581

Tabulka. 3. Rozpočet města Zlína na rok 2009[22]

V rozpočtu na rok 2009 jsou zahrnuty v provozních výdajích provozní příspěvky na základní a mateřskou školu v Fielechovicích, vzhledem k tomu, že to jsou doposud příspěvkové organizace města Zlína a dále jsou to tzv. dohánějící výdaje za energie, vodné, stočné, telefony, které nebylo technicky možné nově vzniklé obci předat k 1. 1. 2009 a budou součástí výpořádání s obcí Fielechovice.

Investiční výdaje ve schváleném rozpočtu jsou jifi bez obce Fielechovice nad Dřevnicí.

Výdaje městských částí za rok 2009 tis. Kč

	Provoz	Investice	Výdaje celkem
Prštné	8 769	0	8 769
Louky	1 952	0	1 952
Mladcová	1 441	0	1 441
Přiluky	851	0	851
Kudlov	1 413	0	1 413
Jaroslavice	664	0	664
Lhotka	488	0	488
Chlum	184	0	184
Štípa	3 668	0	3 668
Kostelec	1 930	0	1 930
Salaš	392	0	392
Lužkovice	696	0	696
Klečůvka	500	0	500
Veliková	1 157	0	1 157
Malenovice	12 771	0	12 771
	36 876	0	36 876

Tabulka. 4. Výdaje městských částí za rok 2009[22]

V roce 2009 poprvé město Zlín specifikuje výdaje jednotlivých městských částí.

V pohledu výdaj pro místní části jsou uvedeny pouze výdaje, které budou jednoznačně vynaloženy v dané místní části. Velká část provozních i investičních výdajů bude vyúčtována jako celek, v rámci něhož z nich nelze rozdělit na jednotlivé místní části. Jedná se zejména o výdaje na zabezpečení samosprávy, místní dopravy, výplatu sociálních dávek, výdaje v oblasti školství, kultury, firemního prostředí i výdaje na bezpečnost v celé obci.

Další finanční prostředky směřující přímo a jednoznačně do jednotlivých místních částí budou do rozpočtu za období první poloviny roku 2009 na základě schválení v RMZ i v ZMZ dle požadavků komisí místních částí.[18]

5.4.2 Rozpočet fidelechi nad Děvnicí na rok 2009

Obec má schválený rozpočet na rok 2009.

Příjmy	18 222 100
Výdaje	18 222 100
Rezervy kapitálových výdajů	1 010 000

6 DOTAZNÍKOVÝ PR ZKUM OBYVATEL FIELECHOVIC NAD D EVNICÍ

Dotazníkový pr zkum jsem uskute nila osobn p ímo v obci fielechovice. ást dotazník mi byla doru ena pomocí e-mailu. Oslovila jsem b hem t í týdn n kolik desítek ob an . Kone ný po et získaných vypln ných dotazník je 114, což p edstavuje 5,9 % (1943 obyvatel k 31. 12. 2008).

Nejvt í problém p í získávání dat pro dotazník byla ned v ra zejména star-ích ob an . Velmi mi pomohla znalost místních pom r a také kontakty p ímo v obci.

6.1 Výsledky dotazníkového -et ení

6.1.1 V ková skladba respondent

	výsledek v %
0 - 14 let	3,5
15 - 64 let	82,5
65 let a více	14,0

6.1.2 Jak dlouho bydlí dotázaný v fielechovicích?

Pr m rná délka flivota respondenta trvale bydlícího v fielechovicích je 31 let. Toto íslo je pom rn vysoké. Z n j vyplývá, že je obyvatelstvo velmi kompatibilní. Není zde extrémní p íliv nových obyvatel, což by mohlo hrát pozitivní roli p í fungování obce.

6.1.3 Vzd lanostní charakteristika

	výsledek v %
bez vzd lání, základní	10,5
vyu ení; st edozkolské bez maturity	22,8
st edozkolské s maturitou	43,9
vyzví odborné, nadstavbové	5,3
vysokozkolské	17,5

6.1.4 Zam stanecká charakteristika

	po et v %
student	14,0
zam stanec	49,1
OSV	8,8
mate ská/rodi ovská dovolená	3,5
nezam stnaný	5,3
starobní d chodce	17,5
jiné	1,8

6.1.5 Zda dotazovaný pracuje p ímo v obci

	po et v %
Ano	27,3
Ne	69,7

Zde jsem vycházela z po tu 66 odpov dí, jelikofl jsem musela brát z etel na odpov di z otázky . 4 ó zam stanecká charakteristika (student, mate ská/rodi ovská dovolená, nezam stnaný, jiné).

6.1.6 Názor na odlou ení fielechovic nad D evnicí

	po et v %
Ano . spokojenost	84,2
Ne . nespokojenost, nesouhlas	8,8
Nevím	1,8
T Ůko posoudit	5,3

Zde se jasn promítly výsledky lo ského referenda. Lidé zatím ekají, jak bude obec fungovat a zda zvolení zástupci splní své p edvolební sliby.

6.1.7 ťJste pro zachování MHDŃ? + Co by pro to m la obec ud lat?

	po et v %
Ano	73,7
Ne	5,3
Nevím, nemohou posoudit	21,1

Nejvíce zaznívaly tyto komentá e:

- odli-it od jízdních ád D (nej ast j-í komentá);

- prodloužit trasu afl ke –kole;
- no ní provoz linky;
- podpora obce;
- zaplatit, pokud to bude v silách obce, analyzovat finan ní dopad na rozpo et obce, pokusit se domluvit s DSZO;
- zachovat alespo stávající rozsah;
- zachovat, ale zredukovat po et linek.

6.1.8 Jakým zp sobem jsou informováni ob ané o fungování obce

	po et v %
zpravodaj	42,1
výv sky	36,8
webové stránky	33,3
rozhlas	35,1
sch ze	3,5
nijak	12,3
od soused	1,8
dob e	1,8
zastupitelstvo	3,5
tisk	1,8

Informovanost je mezi obyvateli velmi vysoká, tém v-ichni respondenti uvedli alespo jeden zdroj, kterým získávají pot ebné informace.

6.1.9 Spokojenost s internetovými stránkami obce

	po et v %
Ano	43,9
Ne	14,0
Nemohu posoudit	42,1

Zde hrály úlohu dva aspekty ó nové stránky jsou zatím ve výstavb a druhým aspektem je to, že star-í obyvatelé nepoužívají internet.

6.1.10 První v c, která by m la být vy e-ena jako první

	po et v %
dopravní infrastruktura - cesty, chodníky	40,4
kanalizace, isti ka odpadních vod	10,5
prostory pro d ti - h izt , pr lezky	22,8
správné fungování obce	7,0
majetek obce	5,3
rekonstrukce návsi	3,5
kultura v obci	3,5
nevím	8,8
územní plán	3,5

Zde šzvíť ziloõ podle o ekávání téma dopravní infrastruktury v obci. Bude zálefet na obci, kolik bude investovat, a zda se jí poda í sehnat na n které projekty dotace.

7 NAVRHNĚTE STRATEGII K OPTIMALIZACI FUNKČNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY VE ZLÍNSKÉM KRAJI

Problematika velkého počtu obcí v České republice je častým tématem diskuzí. Neexistuje návod podle kterého by se měly obce a města, aby se neoddelovaly další části. Není možné, aby byly obce nuceny se spojovat a vytvářet větší celky, ale je důležité pro města udržet, nebo dokonce i navýšovat počet svých obyvatel.

Velké města by měly vyvinout dostatečnou snahu předejít odlivům jednotlivých částí. Hlavní problém, který bývá často zmiňován v této problematice, je špatná a také někdy nedostatečná komunikace radnice se svými místními částmi.

7.1 Využití marketingové komunikace ve veřejné správě

Tento bod považuji za základ, kterým by se měla obec řídit.

Obec by měla mít vytvořenou komunikační strategii obce. Tyto hlavní úkoly pro vlastní komunikační strategii obce jsou:

- Poskytovat informace, které odpovídají potřebám klíčových skupin ve společnosti.
- Přispívat tím ke spolupráci klíčových skupin ve společnosti, k propagaci a rozvoji města.
- Dbát v komunikaci s klíčovými skupinami ve společnosti na maximální efektivitu celého procesu, zejména v oblastech práce úřadu, smyslu jeho existence a přiblížení municipální problematiky klíčovým skupinám ve společnosti.

tyto základní prvky komunikační strategie obce jsou:

- Hlavní cílové skupiny komunikace.
- Definovat předmet komunikace.
- Prostředky komunikace.
- Způsob vyhodnocení efektivity komunikace.

tyto základní obecně platná doporučení:

- způsob vymezení cílových skupin;
- způsob jim odpovídající obsah komunikace;

- zpešovat vhodnost zvolených prostředků v závislosti na cílových skupinách i obsahu komunikace;
- zpešovat vyhodnocení efektivity komunikace (zpětné vazby).

Zlepšení vztahů mezi obcemi a občany může obec využít například:

- osobní setkání představitelů města s občany, dny otevřených dveří;
- veřejné mítinky a projednávání;
- vzdělávání;
- sledování výsledků monitoringu;
- chování zaměstnanců ve veřejné správě.

7.2 Zřízení komisí

Tento projekt zavedli ve Zlíně po problémech, které se zaskybnouly v některých místních částech.

Rada města Zlína k 1. 9. 2008 zřídila Komise místních částí v lokalitách: Jaroslavice, Kostelec, Kudlov, Lhotka u Chlumu, Louky, Týpka, Malenovice (stará část, nová část), Veliková a U Majáku. V říjnu 2008 vznikla Komise místní části Mladcová.

Zastupitelstvo města Zlína dne 4. 9. 2008 na svém zasedání schválilo jmenovité složení jednotlivých komisí místních částí. Na stejném zasedání schválilo novelizaci Statutu a Jednacího řádu komisí místních částí. Dalším krokem ke zlepšení forem spolupráce s místními částmi je jmenování jednotlivých členů ZMZ do určených místních částí.

Rada města Zlína jmenovala 4. 9. 2008 do každé místní části dva zastupitele, kteří budou občanům konkrétní místní části k dispozici v pravidelné a pevně stanovené termíny v kanceláři místní části.

Úkolem zastupitelů je kromě jednání s občany rovněž přednášet podněty občanů, dohlížet na jejich možnost řešení a naplnění. Pracovník kanceláře místní části je pro zajištění této činnosti využíván jako administrativní podpora, která zaznamenává požadavky z konkrétních jednání a jejich případné plnění.[7]

V březnu 2009 zřídili zlínské radní Komise místních částí Salaš a Lufkovic. Souhlasili také s jejich jmenovitým složením, které doporučí zastupitelům ke schválení. V obou případech o zřízení komisí požádali zástupci příslušných místních částí. V Lufkovicích bude mít počet členů, na Salaši devět.[18]

Jižtínáctá zlínská místní část bude od dubna 2009 mít svou komisi místní části. Protože v Malenovicích mají komise dvě sídliště a ve štářích Malenovicích, bude na území krajského města působit komise třináct. Rada města Zlína na svém zasedání vyhlásila vstoupit do pořadku obyvatel Příluky a zřídila zde osmičlennou Komisi místní části.[19]

Občané místních částí Zlína mají neekvaný zájem o práci v komisích, respektive v jejich organizování. Na jejich žádost totiž město rozhodlo o dalším, v pořadí již jedenácté. Vznikne v Malenovicích, na starosti bude mít sídliště a jeho okolí. Jejím úkolem bude především tlumočit problémy zdejších obyvatel, vyjadřovat se k investičním akcím v dané oblasti.

Město začalo organizovat tři aš jedenáctičlenné komise poté, co si některé obyvatelé stěžovali, že radnice se o místní části nestará, problémy obyvatel neřeší, prakticky zde neinvestuje žádné peníze. Nejvýraznější protesty zaznívaly z dnešních již samostatných obcí, tehdejších místních částí, Fielechovice nad Devnicí. Podobná se situace začala vyvíjet také v Kostelci, kde skupina obyvatel sbírá podpisy nutné pro vyhlášení referenda a osamostatnění se.

Letos poprvé získají všechny místní části z magistrátu peníze, v následujících dvou letech to bude po 25 milionech korun. Na komisích pak bude doporučit vedení města, kde má peníze v dané lokalitě investovat. Konečné rozhodnutí ale bude na radnici. Peníze budou dány podle potřeby obyvatel. Radnice však nevyhnuje, že v budoucnu budou rozhodovat i jiná kritéria, například vybavenost lokality i zastaralost majetku.

Všechny komise stojí pod předsedou. Tajemníkem komise je pracovník kanceláře místní části, který obstarává technické a administrativní práce související s činností komise. Komise v místních částech fungují postupně od konce roku 2008, respektive začátkem roku 2009.[22]

Obrázek. 4. Místní části města Zlína[20]

7.3 Tvorba místních obvodů (osad)

O tomto způsobu dělení zatím město Zlín neuvažuje.

V částech obce může být zřízeno zastupitelstvo obce osadní nebo místní výbory. Tento výbor má minimálně 3 členy. Počet členů určuje zastupitelstvo.

Členy osadního výboru jsou občané dané obce, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v této části obce, pro kterou je osadní výbor zřízen, a jsou určeni zastupitelstvem obce.

Předsedu osadního výboru zvolí zastupitelstvo obce z řad členů osadního výboru.

Osadní výbor je oprávněn:

- předkládat zastupitelstvu obce, radě obce a výborům návrhy týkající se rozvoje části obce a rozpočtu obce,

- vyjadovat se k návrhům předkládaným zastupitelstvu obce a radě obce k rozhodnutí, pokud se týkají části obce,
- vyjadovat se k podmínkám a podmíněným oběma obcemi, kteří jsou hlášení k trvalému pobytu v části obce, orgánem obce.

Požádá-li předseda osadního výboru na zasedání zastupitelstva obce o slovo, musí mu být uděleno.[8]

O tuto formu uspořádání místních částí se velmi zasazovala senátorka PaedDr. Alena Gajdůvková.

8 SWOT ANALÝZA MĚLECHOVIC

SWOT analýza poskytuje celostní pohled na situaci obce o její silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby.

Přímo pomáhá definovat nejvhodnější cíle, které mohou využít pozitivní impulsy a eliminovat negativní vyhlídky a problémy. Je základním nástrojem situační analýzy obce a odpovídá na otázku, kde se obec v současné době nachází a kam směřuje. Výsledkem SWOT analýzy by měla být identifikace všech silných a slabých stránek zkoumaného území obce.

Analýza silných a slabých stránek

Jde o analýzu vnitřního prostředí, která zkoumá potenciál samotné obce. Silná stránka představuje cokoli, co umí obec udělat v porovnání s konkurencí dobře, nebo lépe. Slabá stránka představuje to, co obci chybí, nebo to dává nedostatek, slabě v porovnání s ostatními.

Analýza příležitostí a rizik

Zahrnuje analýzu vnějšího prostředí obce. Zkoumá okolí, které danou obec obklopuje. Změny ve vnějším prostředí vytvářejí množství nových rozvojových příležitostí. Zároveň přináší hrozby, které se mohou negativně projevit ve fungování obce.

8.1 Silné stránky

- poloha obce o dobré dopravní spojení, dopravní dostupnost
- skladba obyvatelstva o minimum novopříchozích obyvatel
- celková plynofikace obce
- zájem občanů na dění v obci
- příroda
- silné dojížděkové centrum (Zlín)

8.2 Slabé stránky

- poloha obce o velké množství projíždících automobilů obcí, vedení pr jezdne dopravy zastav ným územím obce
- stav komunikací
- nezpracovaný územní plán

8.3 Příležitosti

- elektrifikace železni ní trasy Otrokovice o Vizovice o zintenzivn ní železni ní dopravy
- vybudování cyklostezek o sm r Luhaovice
- dotace
- dal-í rozvoj chalupa ení
- možnost zachování MHD

8.4 Hrozby

- dopravní infrastruktura o možnost neud lení licence na MHD
- nedostatek financí
- negativní vliv na životní prostředí a zdraví ob an v p ípad výstavby šPravob efní komunikace o I/49 (napojení na R49)

ZÁV R

Cílem této práce byla analýza samostatné obce fielechovice nad D evnicí a návrh na zlepšení fungování samosprávy ve Zlínském kraji potažmo ve Zlín .

Tato práce byla utvo ena v první ásti jako p ehled teorií, které jsou v praktické ásti pouflity p ímo v terénu.

Problematika malých obcí je zde uvedena na p íkladu odd lení místní ásti fielechovic, které se osamostatnily 1. 1. 2009. Jedná se o typický p íklad vzniku dal-í malé obce ve Zlínském kraji, kde p evaflují obce do 1999 obyvatel.

Nastínila jsem jak metodologii a zisk dat pro tuto práci, tak i finan ní hledisko fungování samostatné obce. Jedním z bod teoretické ásti jsou zákonem stanovené podmínky pro odlou ení místní ásti, které jasn stanovuje Zákon o obcích (obecních z ízeních) . 128/2000 Sb., ve zn ní zákona . 189/2006 Sb.

ást praktická je celá nasycena informacemi o d ní na území m sta Zlína a samostatné obce fielechovice nad D evnicí. Snafila jsem se nezaujat zachytit v-echny d leflité problémy, které vznikaly a je-t asi pár m síc vznikat budou.

Aktuální problémy obce fielechovice nad D evnicí jsem konzultovala osobn s panem starostou ^{TP}pendlíkem Z tohoto rozhovoru jsem erpala ást otázek, které jsem pozd ji polofila obyvatel m obce formou krátkého dotazníku, a také nejzávafln j-í problémy, které musí obec co nejd íve vy e-it. Informace získané formou dotazování jsou velmi zajímavé, nikoliv p ekvapivé. Jedná se hlavn o otázku MHD a hlavních problém v obci, jako je dopravní a technická infrastruktura.

Pokusila jsem se také o ur íté shrnutí toho, co by m lo m sto Zlín, pop ípad jiná obec d lat, aby nedo-lo k dal-ímu -t pení na men-í obce a tím se nenavy-oval jifl tak vysoký po et obcí v eské republice.

Ve-keré získané poznatky, které jsem na erpala jak z dotazník , tak p i rozhovorech s obyvateli, jsem se snafila zhodnotit p i sestavování SWOT analýzy.

Na záv r bych cht la dodat, fle by m la m sta a obce vyvíjet v t-í úsilí v jednání a spolupráci p i e-ení sporných otázek a to nejen t ch, které se týkají místních ástí. ást j-í setkávání zástupc s ob any (ne 1 x za dva roky), pr hlednost akcí, které se odehrávají na radnicích, a také kompatibilitu v e-ení zásadních otázek p i nástupu nových tvá í po

volbách. Myslím si, že tyto věci mají velký podíl na odloučení fíelechovic nad D evnicí a na znepokojení v některých místních částech jako je například Kostelec. Tam již probíhá regulérní sbírka podpisů obyvatelů pro vypsání referenda na odloučení místní části. Při psaní této práce jsem pocítila velkou nervozitu a nikdy aťl podrážděnost na radnici ve Zlín . To asi není cesta tím správným směrem.

Zlín by měl tento trend velmi rychle zanalyzovat a rychle uinit příslušná opatření, které by napomohly vyřešit jiskřivou situaci. Je ale také na samotných obyvatelích místních částí, jestli budou své znepokojení řešit rezolucí a budou tlačit na své zástupce, aby se osamostatnili. Je potřeba tuto záležitost dkladně promyslet a hledat jak pozitiva, tak negativa v odloučení. Každá věc má své pro a proti a unáhlené řešení by mohlo být cestou správným směrem.

Přejí obyvatelům fíelechovic, aby je neopouštěli plánovat a realizovat projekty ššsvěto obce a zároveň doufám, že je to poslední místní část, která opouští město Zlín.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografické publikace

- [1] MLEZIVA, TM KU A, K. Historický lexikon m stys a m st. 1. vyd. Praha: Baset, 2006. 936 s. ISBN 80-7340-092-8.
- [2] PROVAZNÍKOVÁ, R. Financování m st, obcí a region . Teorie a praxe. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2007. 280 s. ISBN 978-80-247-2097-5.
- [3] EKO Gymnázium Pod brady. ízení obcí I. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2008. 263 s. ISBN 978-80-86946-76-4.

Internetové zdroje

- [4] Statistická ro enka Zlínského kraje 2008 [pdf dokument online]. [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <<http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/kapitola/13-7201-08--01.>>.
- [5] Da ové rozpo t kraj a obcí [online]. [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SIS-3EA9846B-02525755/cds/xls/dane_poplatky_381.html?year>.
- [6] Charakteristika Zlínského kraje [online]. [cit. 2009-04-05]. Dostupný z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/zlinsky-kraj/charakteristika-zlinskeho-kraje/1000935/40931/>>.
- [7] Komise místních ástí Zlína [online]. [cit. 2009-03-31]. Dostupný z WWW: <<http://www.zlin.eu/page/41734.komise-mistnich-casti-kmc->>.
- [8] Zákon o obcích [online]. [cit. 2009-03-31]. Dostupný z WWW: <http://www.municipal.cz/predpisy/128_00.htm>.
- [9] Zlínský kraj [online]. [cit. 2009-04-15]. Dostupný z WWW: <http://www.risy.cz/o_kraji_zlinsky_kraj>.
- [10] Ve ejná správa v R [online]. [cit. 2009-04-03]. Dostupný z WWW: <<http://www.risy.cz/index.php?pid=202&sid=1235&mid=255>>.
- [11] Historie obce fielechovice [online]. [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <<http://zelechovice.net/history.html>>.

- [12] Statistická ročenka Zlína 2007 [pdf dokument online]. [cit. 2009-04-02]. Dostupný z WWW: <[http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/62004222E5/\\$File/13-72360704.pdf](http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/62004222E5/$File/13-72360704.pdf)>.
- [13] Mapa správních obvod Zlínského kraje [online]. [cit. 2009-03-31]. Dostupný z WWW: <<http://gis.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=84224&doctype=ART&&cpi=1>>
- [14] Mapa Zlínského okresu [online]. [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <[http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/13002E1D47/\\$File/13-720108m43.jpg](http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/13002E1D47/$File/13-720108m43.jpg)>.
- [15] Okres Zlín [pdf dokument online]. [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <[http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/62004222E5/\\$File/13-72360704.pdf](http://www.czso.cz/xz/edicniplan.nsf/t/62004222E5/$File/13-72360704.pdf)>.
- [16] Okresy Zlínského kraje k 1. 1. 2008 [xls dokument online]. [cit. 2009-04-13]. Dostupný z WWW: <[http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/1B002AE9FB/\\$File/130208087.xls](http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/1B002AE9FB/$File/130208087.xls)>.
- [17] Velikostní skupiny obcí podle počtu obyvatel [xls dokument online]. [cit. 2009-04-13]. Dostupný z WWW: <[http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/1B002AE9F9/\\$File/130208004.xls](http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/t/1B002AE9F9/$File/130208004.xls)>.
- [18] Nové komise ve Zlín [online]. [cit. 2009-04-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.zlin.eu/article/72290.take-salas-a-luzkovice-chteji-komisi-mistni-casti/>>.
- [19] Komise místní části na Přílukách [online]. [cit. 2009-04-20]. Dostupný z WWW: <<http://www.zlin.eu/article/72514.komise-mistni-casti-i-na-prilukach/>>.
- [20] Místní části Zlína [online]. [cit. 2009-04-15]. Dostupný z WWW: <<http://www.zlin.eu/page/15176.mistni-casti/>>.
- [21] Metodické návody SWOT analýzy [online]. [cit. 2009-04-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.uur.cz/images/konzultacnistredisko/MetodickeNavody/SWOT/AnalyzySWOT20070613.pdf>>.
- [22] Rozpočet města Zlína na rok 2009 [online]. [cit. 2009-04-24]. Dostupný z WWW: <<http://www.zlin.eu/>>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

aj.	a jinak, a jiný
apod.	a podobn
a. s.	akciová spole nost
atd.	a tak dále
.	íslo
D	eské dráhy
DSZO	Dopravní spole nost Zlín ó Otrokovice
FO	fyzická osoba
HDP	hrubý domácí produkt
KVKO	koeficienty velikostních kategorií obcí
MF	Ministerstvo financí
MHD	M stská hromadná doprava
nap .	nap íklad
n. l.	na-eho letopo tu
obyv.	obyvatel
odst.	odstavec
OSV	osoba samostatn ýd le n ínná
p . n. l.	p ed na-ím letopo tem
r.	rok
RMZ	Rada m sta Zlína
RUD	rozpo tové ur ení daní
Sb.	sbírky
s. –.	severní –í ky
stol.	století

tis. tisíc

tj. to jest

tzv. takzvaný

UTB Univerzita Tomáše Bati

ÚAP územní analytické podklady

v. d. východní délky

ZMZ Zastupitelstvo města Zlína

SEZNAM OBRÁZK

Obrázek. 1. Správní obvody Zlínského kraje[13].....	18
Obrázek. 2. M sta a m styse ve Zlínském kraji[14].....	20
Obrázek. 3. M sto Zlín podle ástí do 31. 12. 2008[15].....	22
Obrázek. 4. Místní ásti m sta Zlína[20].....	66

SEZNAM TABULEK

Tabulka. 1. Okresy Zlínského kraje k 1. 1. 2008[16]	18
Tabulka. 2. Velikostní skupiny obcí k 1. 1. 2008[17].....	19
Tabulka. 3. Rozpočet města Zlína na rok 2009.....	57
Tabulka. 4. Výdaje městských částí za rok 2009[22]	57

SEZNAM P ÍLOH

- P I. Dotazníkové –et ení v obci fielechovice nad D evnicí
- P II. Schéma rozd lení rozpo tového ur ení daní od 1. 1. 2008

P ÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření pro diplomovou práci - UTB FAME

Ústav veřejné správy, region. Rozvoje a práva

1. Kolik je Vám let?	
☐	0 - 14
☐	15 - 64
☐	65 a více

2. Jak dlouho bydlíte v Želechovicích? (vypsat)	
--	--

3. Jaké je Vaše nejvyšší ukončené vzdělání?	
☐	bez vzdělání, základní
☐	vyučení, středoškolské bez maturity
☐	středoškolské s maturitou
☐	vyšší odborné, nadstavbové
☐	vysokoškolské

4. Jaké je Vaše zaměstnání	
☐	student
☐	zaměstnanec
☐	vedoucí pracovník
☐	podnikatel (OSVČ)
☐	na mateřské/rodičovské dovolené
☐	nezaměstnaný
☐	důchodce
☐	jiné (vypsat)

5. Pokud pracujete, pracujete v Želechovicích?	
☐	ANO
☐	NE

6. Jaký máte názor na odloučení Želechovic?	
--	--

7. Jste pro zachování MHD v Želechovicích? Co by pro to měla obec udělat?	
☐	ANO + komentář
☐	NE
☐	Nemohu posoudit

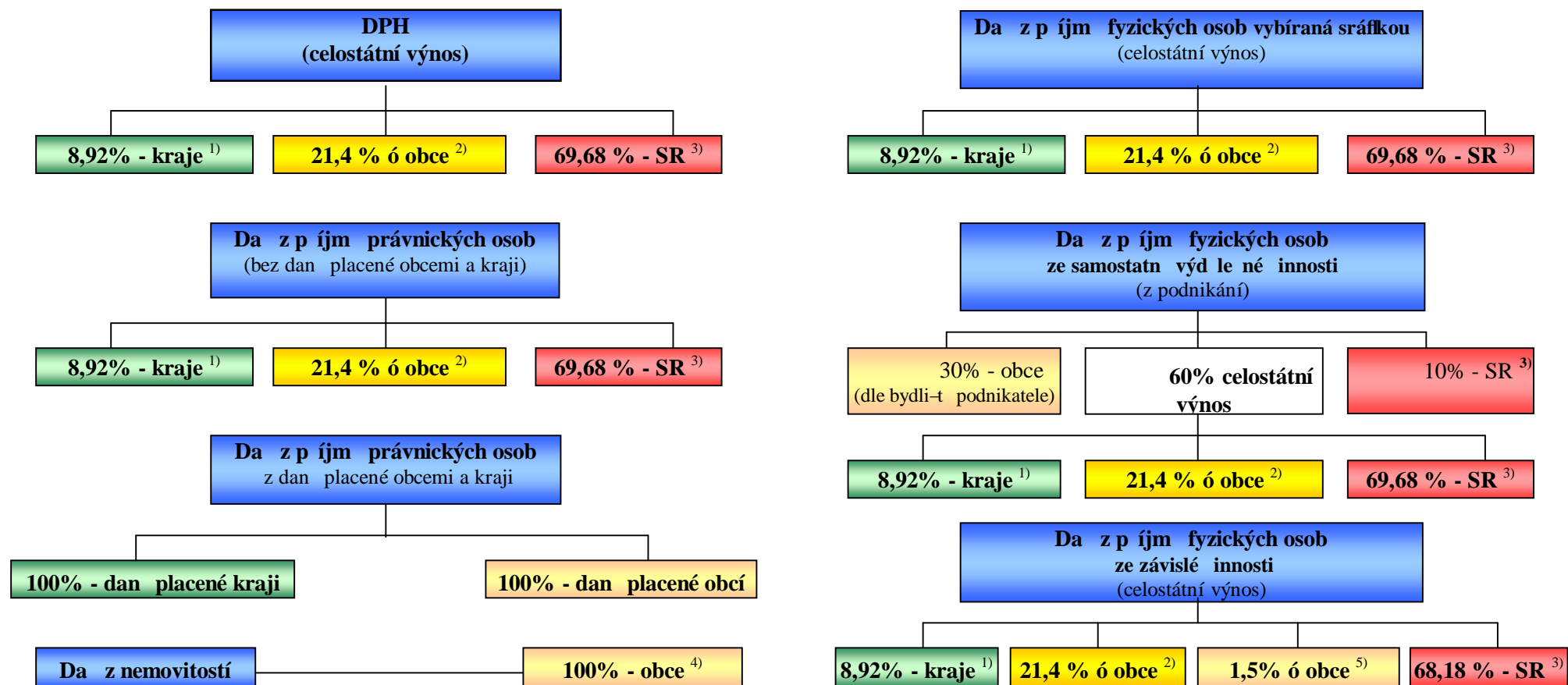
8. Jakým způsobem jste informován(a) o chodu obce? (vypsat)	
--	--

9. Jste spokojen(a) s internetovými stránkami obce?

☐	ANO
☐	NE - co by se mělo zlepšit?
☐	Nemohu posoudit

10. Co by měla obec řešit jako první?

P ÍLOHA P 2. SCHÉMA ROZD LENÍ ROZPO TOVÉHO UR ENÍ DANÍ OD 1.1.2008

Vysv tlivky:

¹⁾ Každý kraj se na procentní ásti celostátního hrubého výnosu dan podílí procentem stanoveným v p íloze . 1 zákona . 243/2000 Sb., o RUD, v platném zn ní

²⁾ Da ové p íjmy jsou rozd lovány na základ :

1. kritéria vým ry katastrálních území obce
2. prostého po tu obyvatel v obci
3. násobk postupných p echod

³⁾ P íjmy státního rozpo tu

⁴⁾ Výnos dan z nemovitostí; p íjemcem je ta obec, na jejímfl území se nemovitost nachází.
⁵⁾ Da ové p íjmy jsou rozd lovány na základ po tu zam stnanc s místem výkonu práce v obci.